

හැරේල විද්‍යාව

๖ ගේතීය

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

සියලු ම පෙළමෙහාත් ඉලෙක්ට්‍රොනික් මාධ්‍යයෙන් ලබා ගැනීමට
www.edupub.gov.lk වෙබ් අඩවියට පිවිසේන්න.

පළමුවන මුදණය	-	2014
දෙවන මුදණය	-	2015
ත්‍රත්වන මුදණය	-	2016
සිව්වන මුදණය	-	2017
පස්වන මුදණය	-	2018
හයවන මුදණය	-	2019
හත්වන මුදණය	-	2020

සියලු හිමිකම් ඇවිරිණි

ISBN 978-955-25-0259-0

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව විසින්
රජයේ මුද්‍රණ හිතිගත සංස්ථාවේ
මුදණය කරවා ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී.

Published by: Educational Publications Department
Printed by: State Printing Corporation

ශ්‍රී ලංකා ජාතික ශේය

ශ්‍රී ලංකා මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

සුන්දර සිරබරිනි, සුරදි අති සෝබමාන ලංකා

ධාන්‍ය දෙනය නෙක මල් පලනුරු පිරි ජය භූමිය රම්‍යා

අපහට සැප සිරි සෙන සදනා ජ්වනයේ මාතා

පිළිගනු මැන අප හක්ති පුණා

නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

මුහ වේ අප විද්‍යා මුහ ම ය අප සත්‍යා

මුහ වේ අප ගක්ති අප හද තුළ හක්ති

මුහ අප ආලෝශක් අපගේ අනුපාණේ

මුහ අප ජ්වන වේ අප මුත්ක්තිය මුහ වේ

නව ජ්වන දෙමිනේ නිතින අප පුබුදු කරන් මාතා

ඇුන විරය වඩවලින යගෙන යනු මැන ජය භූමි කරා

එක මවකගේ දරු කැල බැවිනා

යමු යමු වී නොපමා

ප්‍රේම වඩා සැම හේද දුර ද නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

අප ශ්‍රී ලංකා, නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර නමෝශ්‍ර මාතා

திலையை வெளியிட்டு போது	லட்சி
கியவா திடிந் நான் ஒரு திடிக்கார	கநிமி
மாண்பும் மாண்பும் நான் ஒரு சமிபதி	ரகிமி
மேலொது தீங்களை வென கொங்கு	பூர்ணி

அரசின் வெகுமதியாய் நூலித்தனைப்	பெற்றேன்
அறிவு பெருகிடவே நூலித்தனைக்	கற்பேன்
தாய் நாட்டின் வளமெனவும் நூலித்தனைக்	காப்பேன்
பல மாணவரும் பயின்றிடவே நூலித்தயே	அளிப்பேன்

From the government, I received this as a gift
 I'll read it, light up my knowledge and practise thrift
 On my country's own behalf, I'll protect the national resources
 And offer this book to another one as a fresh garland of roses

පෙරවදන

ලෝකය දිනෙන් දින සංවර්ධනය කරා පියමනින විට අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය දැසුම්වීම අලුත් වෙයි. එබැවින් අනාගත අහියෝග සඳහා සාර්ථක ලෙස මුහුණ දිය හැකි ගිහු ප්‍රජාවක් බිභිකරලීමට නම් අපගේ ඉගෙනුම් ඉගැන්වීම ක්‍රියාවලිය දිනිරූපුව සාධනීය ප්‍රවේශ වෙත ලැබාවිය යුතු ය. එයට සවියක් වෙමින් නවලොව දැනුම සම්පූර්ණ කරන අතරම, යහුණුයෙන් පිරිපුන් විශ්වීය පුරවැසියන් නිර්මාණය කිරීමට සහයවීම අපගේ වගකීම වේ. ඉගෙනුම් ආධාරක සම්පාදන කාර්යයෙහි සක්‍රිය ලෙස ව්‍යාවහාර වෙමින් අප දෙපාර්තමේන්තුව ඒ සඳහා දායක වනුයේ දැයේ දැරුවන්ගේ නැණ පහන් දළ්වාලීමේ උතුම් අදිවනෙනි.

පෙළපොතක් යනු දැනුම පිරි ගබඩාවකි. එය විවෙක අප වින්දනාත්මක ලොවකට කැඳවාගෙන යන අතරම තර්ක බුද්ධිය ද වඩවාලයි. සැයුවුණු විහව්‍යතා විකසිත කරවයි. අනාගතයේ දිනෙක, මේ පෙළපොත් හා සබඳි ඇතැම් මතක, ඔබට සුවයක් ගෙන දෙනු ඇත. මේ අනුර ඉගෙනුම් උපකරණයෙන් ඔබ තිසි පල ලබාගන්නා අතරම තව තවත් යහපත් දැනුම් අවකාශ වෙත සම්පූර්ණ වීම ද අනිවාර්යයෙන් සිදු කළ යුතු ය. නිදහස් අධ්‍යාපනයේ මහරු තිළිණයක් ලෙස තොමිලේ මේ පොත ඔබේ දෙශතට පිරිනැමේ. පාය ගුන්ප වෙනුවෙන් රුපය වැය කර ඇති සුවිසල් ධනස්කන්ධයට අයයක් ලබා දිය හැකිකේ ඔබට පමණි. මෙම පෙළපොත තොදින් පරිගිලනය කර නැණ ගුණ පිරි පුරවැසියන් වී හේට ලොව එමිය කරන්නට ඔබ සැම්ම දිරිය සවිය ලැබෙන්නැයි සුබ පතමි.

මෙම පෙළපොත් සම්පාදන සත්කාර්යය වෙනුවෙන් අප්‍රමාණ වූ දායකත්වයක් සැපයු ලේඛක, සංස්කාරක හා ඇගුණුම මණ්ඩල සාමාජික පිරිවරටත් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුවේ කාර්ය මණ්ඩලයටත් මාගේ ප්‍රණාමය පළකරමි.

පි. එන්. අසිලජ්පෙරුම

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමසාරිස් ජනරාල්,

අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව,

ඉසුරුපාය,

බත්තරමුල්ල.

2020. 06. 26

නියාමනය හා අධික්ෂණය	- ඩී. එන්. අධිලජ්පරුම අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂාරිස් ජනරාල් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
මෙහෙයුම	- බඩිලිව්. ඩී. නිර්මලා පියසිලි අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන කොමිෂාරිස් (සංවර්ධන) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
සම්බන්ධිතරණය	- ඩී. එම්. ආර්. කේ. අධිකාරී නියෝජ්‍ය කොමිෂාරිස් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
සංස්කාරක මණ්ඩලය	
1. ජේජ්ජේය මහාචාර්ය එන්. කේ. දන්ගල්ල -	කැලිංය විශ්වවිද්‍යාලය (විශ්‍රාමික)
2. මහාචාර්ය එස්. ඩී. නොඛටි	- කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
3. ආර්. ඩී. පිරිස්	- ආතිරේක කොමිෂාරිස් (විශ්‍රාමික) විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
4. එච්. දහනායක	- ප්‍රධාන සංස්කාරක (විශ්‍රාමික) අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
5. ආර්. ඩී. ඩී. නන්දිනී රුපසිංහ	- නියෝජ්‍ය කොමිෂාරිස් අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
6. රංජනී දනවර්ධන	- ජේජ්ජේය ක්‍රේකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
7. එස්. කරුණාගාරන්	- ක්‍රේකාචාර්ය, ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
ලේඛක මණ්ඩලය	
1. ඩිඩ්. කාන්ති පෙරේරා දරමවර්ධන	- ගුරු සේවය, සාන්ත පිතර ම.ම.ව, මිගමුව
2. ඩිඩ්. ග්‍යාමණි පෙරේරා දරමවර්ධන	- ගුරු සේවය, ශ්‍රද්ධ වූ පවුලේ බාලිකා ම.ව, වෙන්නජ්පුව

3. ආර්. එම්. සේවමාවති
- ගුරු උපදේශක,
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය,
බණ්ඩාරවල
4. කේ. සේවමදාස
- ගුරු උපදේශක,
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය,
මුතර
5. ඩී. ඩී. විජේවරිඛන
- ගුරු සේවය,
ගුද්ධ වූ පැවුලේ බාලිකා ම.වි,
වෙන්නප්පුව
6. ඒ. එස්. එම්. ගර්ඩි
- ගුරු සේවය,
මුස්ලිම් කාන්තා විද්‍යාලය,
කොළඹ 04
7. යාලිනී කරුණාගරන්
- ගුරු සේවය,
සාන්ත ක්ලෙයාරස් විද්‍යාලය,
කොළඹ 06
- හාජා සංස්කරණය**
- මිසා ගුණරත්න
- කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලය
- පිටකවර නිර්මාණය**
- ආර්. ඒ. යුරේකා දිල්රුක්මි
- තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
- පරිගණක අක්ෂර සංයෝජනය**
(සිතියම්, රුපසටහන් සහ පරිගණක පිටු සැකසුම්)
1. ආර්. ඒ. යුරේකා දිල්රුක්මි
- තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව
2. වී. ඒ. ඩියනා දිල්රුක්මි
- සංචාරක නිලධාරී,
අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව

පටුන

පිටුව

1.	පාසල හා අවට වටපිටාව	01
	පාසලක පිහිටීම හඳුනා ගැනීම	01
	පාසල හා අවට වටපිටාවේ කාලගුණය	10
	පාසල අවට වටපිටාවේ නු දුර්ගනය	18
2.	නිවස අවට වටපිටාවේ ඩුම්යේ ස්වභාවය	22
	ගාක හා සත්ත්ව විවිධත්වය	24
	පාසල/ නිවස අවට වටපිටාවේ මානව ත්‍රියාකාරකම්	28
3.	නම නිවස අවට වටපිටාව යහපත්ව පවත්වා ගැනීම	37
	අපදුව්‍ය බිජැර කිරීම	52
4.	ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම	55
	ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම වැදගත් ස්ථාන	58
	ලෝකයේ වෙනත් දුපත්	61

ලේඛක/සිංහ්කාරක මණ්ඩල සටහන

හය වන ශේෂීයේ සිට භුගෝල විද්‍යාව ඉගෙනීම ආරම්භ කරන ඔබට පළමුවෙන් ම ඔබ පාසල හා නිවස අවට පරිසරය පිළිබඳවත්, අපේ රට පිළිබඳවත්, සරල ව ඉගෙනීමට අවස්ථාව සලසා දීම සඳහා මෙම පෙළපොත සම්පාදනය කර ඇත.

පාසල හා නිවස අවට පරිසරය යටතේ දක්වා ඇති එහි පිහිටීම, භු දැරුණය, කාලගුණ තොරතුරු, සත්ත්ව හා ගාක ප්‍රජාව හා ප්‍රදේශවාසීන්ගේ ජ්වන කටයුතු පිළිබඳ තොරතුරු ඔබට ආසන්න හා පුරුෂුරුදු ඒවා වේ. එම තොරතුරු ඉගෙනගන්නා අතර, අවට පරිසරය සුරක්ම හා එහි තිරසර හාවිතය පිළිබඳවත් කරුණු හැදුරීමට මෙහි දී ඔබේ අවධානය යොමු කෙරේ.

භුගෝල විද්‍යාවට අවශ්‍ය වන සිතියම් පිළිබඳ මූලික සංකල්ප ගොඩනගා ගැනීමට ඔබට මෙමගින් අවස්ථාව සපයා තිබේ.

ගුරු මගපෙන්වීම යටතේ, ක්‍රියාත්මක කළ හැකි පැවරුම් හා ක්‍රියාකාරකම්වලට වැදගත් තැනක් හිමිවන පරිදි ලියා ඇති මෙම පෙළපොත පරිඹිලනය කරන ඔබට එය ක්‍රියාකාර වැඩ පොතක් ද වනු ඇත. ඒ සඳහා භුගෝල විද්‍යාවට අදාළ වන විතු, ජායාරූප, සිතියම්, රුප සටහන්, වගු හා සංඛ්‍යා ලේඛන මෙම පොතට ඇතුළත් කර තිබේ.

ක්‍රියාකාරී හා ප්‍රියජනක ඉගෙනුම වාතාවරණයක් තුළින් මූලික භුගෝල විද්‍යාත්මක දැනුමක් ලබාදීම මෙම පොතේ ප්‍රධාන අරමුණ සි.

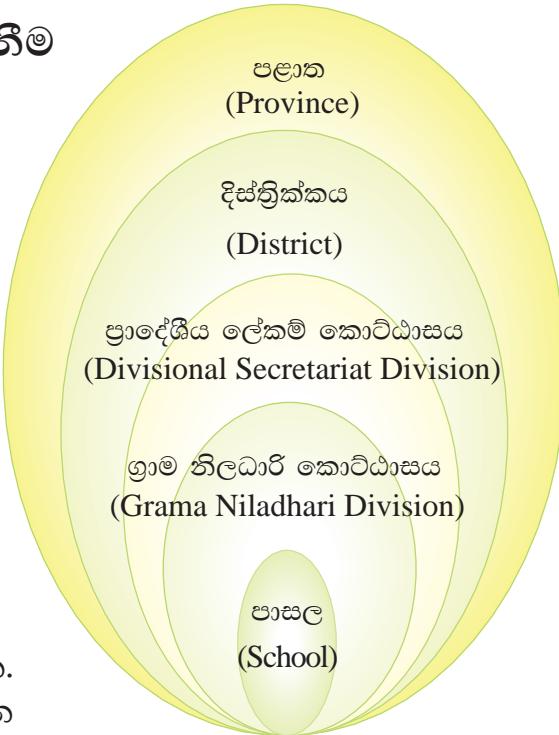
මෙම තොරතුරු මැනවින් අධ්‍යයනය කර වසර අවසානයේ දී ඔබත් පරිසරය පිළිබඳ ප්‍රං්ඡි භුගෝල විද්‍යායුයෙක් වීමට අදිවන් කර ගන්න.

සමාජය සතු වටිනා ම සම්පත දරුවා ය. දරුවා කුඩා කාලයේ සිට සිය පවුල තුළ දෙමාපියන් වැඩිහිටියන් ඇසුරින් ජීවිතය හැඩගස්වා ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික අධ්‍යාපනය ලබාගනියි. දරුවා වැඩින් ම අධ්‍යාපනය ලබා දෙන විධිමත් ආයතනය වන්නේ පාසල සි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාසල් විශාල සංඛ්‍යාවක් ඇත. ඒවා ග්‍රාමීය, නාගරික, කඩුකර, වෙරළාසන්න ආදි විවිධ පරිසරවල පිහිටා තිබේ.

පාසලක පිහිටීම හඳුනා ගැනීම

පාසල පිහිටි ගම හෝ නගරය කුමක්දියි ඔබගෙන් විමසුවහොත් එයට පහසුවෙන් පිළිතුරු දීමට ඔබට පුළුවන. එහෙත් පරිපාලන කොට්ඨාස අනුව ඔබගේ පාසලේ පිහිටීම විමසු විට එයට පිළිතුරු දීම එතරම් පහසු නොවනු ඇත.

ඔබගේ පාසල පිහිටි ගමේ හෝ නගරයේ පිහිටීම තිබැරදි ව දුක්වීමට මගපෙන්වීම මෙම පාඨමෙහි අරමුණ සි.

1.1 රුපය

1.1 රුපය තිරික්ෂණය කරන්න.
පාසල පිහිටා ඇති කුඩා ම පරිපාලන ඒකකය ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය සි. ගමක් හෝ ගම කිහිපයක් එකතු පරිපාලන කොට්ඨාස දුරාවලිය තුළ ඔබේ වී ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය සඳී ඇත. විශාල නගරයක ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස කිහිපයක් තිබේ පුළුවන. ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයකට නමක් හා අංකයක් තිබේ. ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාස කිහිපයක් එකතු වීමෙන් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසයක් ද ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාස කිහිපයක් එකතු වීමෙන් දිස්ත්‍රික්කයක් ද සඳී ඇත. දිස්ත්‍රික්ක දෙකක් හෝ වැඩි සංඛ්‍යාවක් එකතු වී සඳී ඇති පළාත, ශ්‍රී ලංකාවේ විශාලතම පරිපාලන ඒකකය සි.

පාසලේ පිහිටීම

ශ්‍රී යාකාරකම්

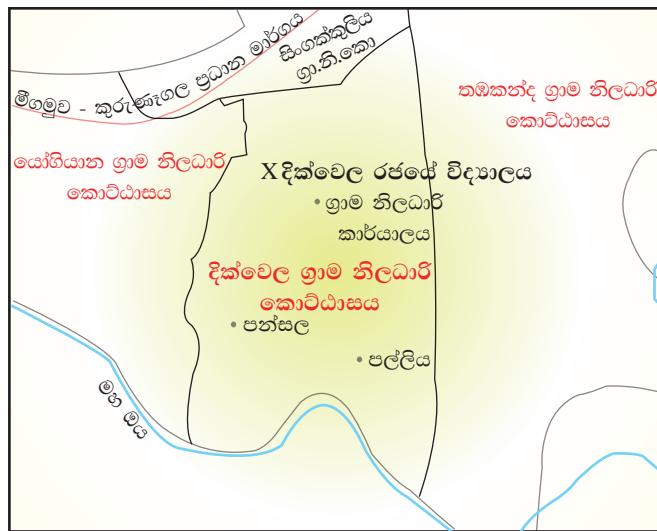
ඉරු උපදෙස් ලබා ගනිමින් පාසලේ පිහිටීම පිළිබඳ ව පහත සඳහන් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරන්න.

1. ඔබේ පාසල පිහිටී,

- ගම හෝ නගරය
- ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ තම හා අංකය
- ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය
- දිස්ත්‍රික්කය
- පළාත

2. ඔබ ලබා ගත් තොරතුරු ඇසුරින් ඔබගේ පාසලේ පිහිටීම පිළිබඳ ව වාක්‍ය පහක් ලියන්න.

1.1 සිතියම නිරීක්ෂණය කරන්න. දික්වෙල රජයේ විද්‍යාලයේ පිහිටීම එහි X සලකුණීන් දක්වා ඇත. මෙවැනි සිතියමක් ඔබ පාසල අයන් ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසයේ ග්‍රාම නිලධාරී මහතා/මහත්මියගෙන් ඔබට ද ලබා ගැනීමට පූඩ්‍රවන.

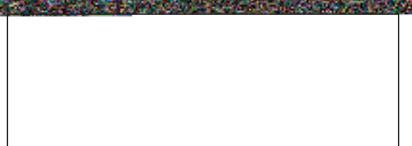

1.1 සිතියම
ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය තුළ පාසලේ පිහිටීම

පැවරුම්

1. ග්‍රාම නිලධාරී මහතා/මහත්මියගෙන් ලබා ගත් සිතියම පිටපත් කරගෙන ඔබගේ පාසල පිහිටී ස්ථානය සලකුණු කරන්න.
2. ඔබගේ පාසල අවට පිහිටී පොදු ස්ථාන පහක් තම් කරන්න.

**ශ්‍රී ලංකාවේ ආකෘති සිතියමක පාසලේ පිහිටීම ලකුණු කිරීම
ශ්‍රී ලංකාවේ දිස්ත්‍රික්ක හා පලාත් 1.2 සිතියමෙන් දැක්වේ.**

1.2 සිතියම

ශ්‍රී ලංකාවේ පලාත් හා දිස්ත්‍රික්ක

ශ්‍රීයාකාරකම්

01. 1.2 සිතියම නිරික්ෂණය කර ශ්‍රී ලංකාවේ පලාත් සහ එක් එක් පලාතට අයත් දිස්ත්‍රික්ක ඇතුළත් වන සේ වගුවක් සකස් කරන්න.

පලාත	දිස්ත්‍රික්කය

02. ශ්‍රී ලංකාවේ පලාත් හා දිස්ත්‍රික්ක දැක්වෙන සිතියමක් පිටපත් කර ගන්න. එහි ඔබගේ පාසල පිහිටි පලාත ලා වර්ණයෙන් ද, දිස්ත්‍රික්කය තඳ වර්ණයෙන් ද, සේයා කර නම් කරන්න.

03. ගුරු උපදෙස් ලබාගෙන පාසල පිහිටි ගම හෝ නගරය,
දිස්ත්‍රික්කය තුළ ලකුණු කොට නම් කරන්න.

04. පාසල පිහිටි දිස්ත්‍රික්කයට මායිම් වන සෙසු දිස්ත්‍රික්ක නම් කරන්න.

- සාමාන්‍යයෙන් පාසලක අනත්තාව දැක්වීම සඳහා එහි නම ලිවීමේදී එය පිහිටි පලාත, දිස්ත්‍රික්කය හෝ අධ්‍යාපන කළාපය, අධ්‍යාපන කොට්ඨාසයේ නම, පාසලේ නම සමඟ භාවිත කෙරේ. පහත දක්වා ඇති නිදුෂුන් බලන්න.

A. ව/හලා/වෙන්/ දැක්වෙල
ප්‍රාථමික විද්‍යාලය,
යෝගීයාන

A පාසල, වයඹ පලාතේ
හලාවත අධ්‍යාපන කළාපයේ
වෙන්නප්පුව අධ්‍යාපන
කොට්ඨාසයේ පිහිටා ඇත.

B. යා/මතිපායි හින්දු විද්‍යාලය,
මතිපායි,
යාපනය

B පාසල,
යාපනය දිස්ත්‍රික්කයේ පිහිටා
ඇත.

පැවරුම

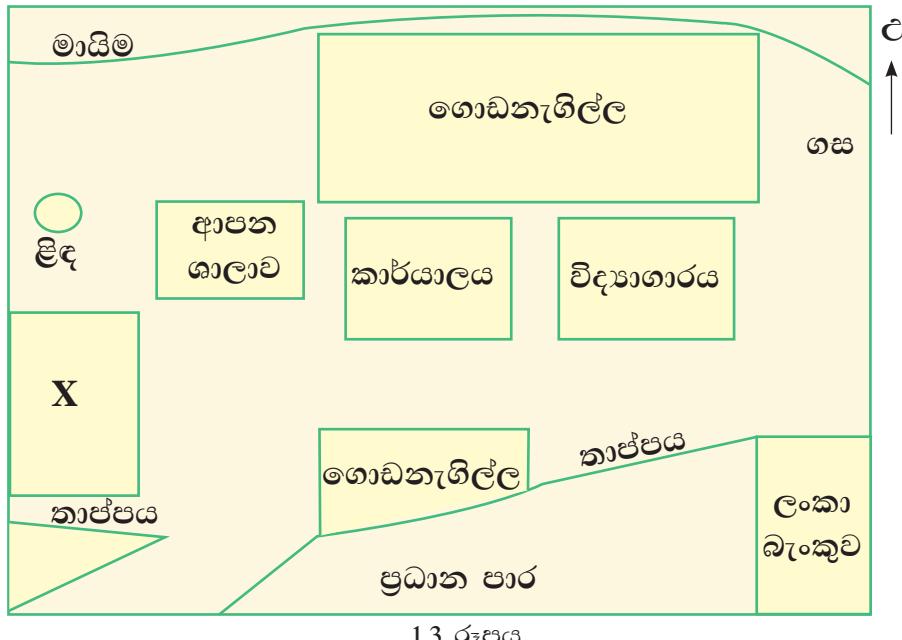
ගුරු උපදෙස් ලබාගෙනිම්න් ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ පලාත්වල පිහිටි පාසල් පහක නම් ඉහත සඳහන් ආකාරයට ලියන්න.

පාසල පිහිටි ඉඩමේ හැඩය

1.2 රුපයෙන් දක්වෙන්නේ පාසල් භූමියක පිහිටීම පෙන්වන විතුයකි. එහි පාසල් වත්තේ මායිම තාප්පයකින් හා වැටකින් දක්වා ඇත. මායිමෙන් පාසල් වත්තේ හැඩය හඳුනාගත හැකි ය. පාසල් භූමියේ ඇති ගොඩනැගිලි, පාසල ආසන්නයේ ඇති මාරුග සහ බැංකුවක් ද විතුයේ දැක්වේ.

1.2 රුපය පාසල් වත්තක පිහිටීම

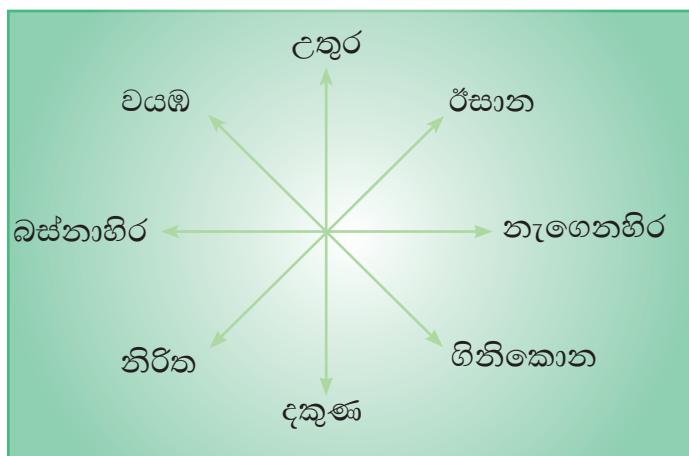
එම පාසල් භූමියෙහි දළ සැලැස්ම (plan) 1.3 රුපයෙන් දක්වේ. එම සැලැස්මෙහි 6 ගෞණිය පන්ති කාමරය "X" ලකුණ යොදා පෙන්වා ඇත. පාසල් භූමිය පෙන්වුම් කරන විතුයෙහි ඇතුළත් සියලු දේ සැලැස්මෙහි ද විවිධ සංකේත යොදා ගනීමින් දක්වා තිබේ. විතුය හා සැලැස්ම සංසන්දනය කරමින් වෙනස හඳුනා ගන්න.

1.3 රුපය
පාසල් වත්තේ දළ සැලැස්ම

දිගාව (Direction) හඳුනා ගැනීම

සැලැස්මක් ඇදිමේ දී දිගාව සටහන් කිරීම ඉතා වැදගත් වේ. නිවැරදි ව දිගාව හඳුනා ගැනීම සඳහා මාලිමා යන්තුය (compass) උපයෝගී කර ගනු ලැබේ. පාසලේ ඇති මාලිමා යන්තුය උපයෝගී කරගෙන මෙගේ පන්ති කාමරය අසල සිට උතුරු දිගාව හඳුනා ගන්න. උතුරු දිගාව හඳුනාගත් පසු අනෙකුත් දිගාවල පිහිටීම ද නිශ්චිත ව හඳුනා ගැනීමට මෙට හැකි වනු ඇත.

1.4 රුපය
දිගා සටහන

ක්‍රියාකාරකම

1.4 රුපය නිරීක්ෂණය කර හිස්තැන් පුරවන්න.

1. උතුරු දිගාව හා තැගෙනහිර දිගාව අතර ----- දිගාව පිහිටා ඇත.
2. තැගෙනහිර හා දකුණු අතර පිහිටියේ ----- දිගාව යි.
3. ----- දිගාව දකුණු හා බස්නාහිර අතර පිහිටා ඇත.
4. බස්නාහිර හා උතුරු අතර ----- දිගාව පිහිටා ඇත.

මාලිමා යන්තුයක් නොමැති අවස්ථාවක උදෑසන හිරු උදවන දිගාව අනුව ද දිගා හඳුනා ගැනීමට ඔබට පුළුවන. එනම්, හිරු උදවන දිගාවට මූහුණලා දැන් දෙපසට දිගු කර සිටගත් විට, ඔබගේ දකුණු අත විහිදෙන දිගාවෙන් දකුණු දිගාව පෙන්නුම් කෙරෙන අතර ඊට ප්‍රතිචිරුද්ධ දිගාව එනම් ඔබගේ වම් අත විහිදෙන දිගාවෙන් උතුරු දිගාව පෙන්නුම් කෙරේ. ඒ අනුව අනෙකුත් දිගාවන් ද හඳුනා ගැනීමට පුළුවන. මෙවැනි අවස්ථාවක ඔබගේ සෙවනැල්ල ද ඔබ පිටුපසින් දිස්වේ. 1.5 රුපය බලන්න.

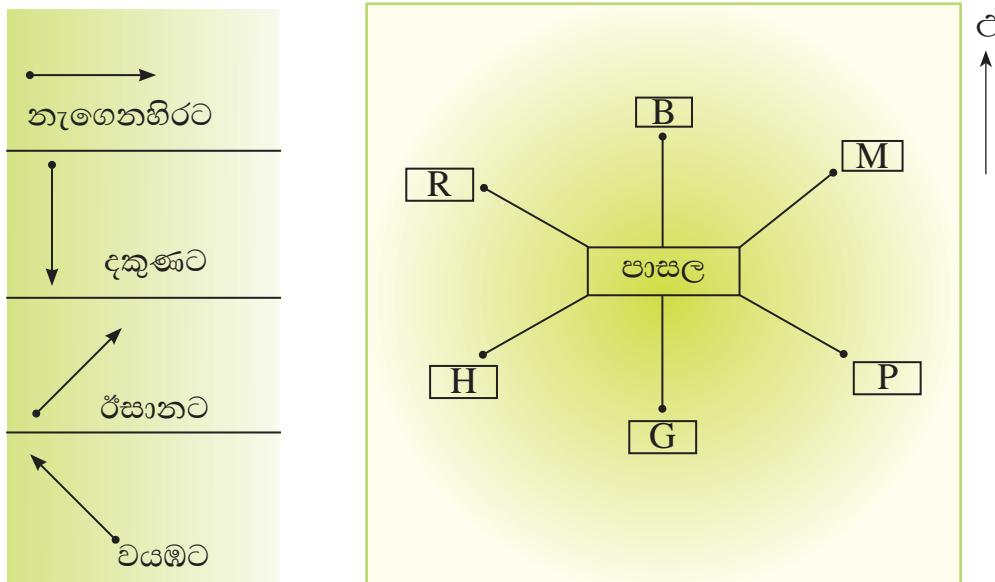
ක්‍රියාකාරකම

1. 1.3 රුපය ආදර්ශයට ගනිමින් ඔබගේ පාසල් වත්තේ ද පැලැස්මක් ඇද, 6 ග්‍රෑන්ඩෝ පන්ති කාමරය සංකේතයක් යොදා පෙන්වන්න.
2. පුස්තකාලය, විද්‍යාගාරය, විදුහල්පති කාර්යාලය වැනි ඔබගේ පාසලට සුවිශේෂී ස්ථාන එම සැලැස්මෙනි ලකුණු කර දක්වන්න.
3. ඔබගේ පන්ති කාමරයේ සිට බලන විට එම ස්ථාන පිහිටා ඇති දිගාවන් නම් කරන්න.

1.5 රුපය
දිගාව හඳුනා ගැනීම

පාසලේ සිට තෝරාගත් ස්ථාන කිහිපයක, පිහිටි දිගාව පෙන්නුම් කිරීම

දිගාව දක්වන ආකෘති දෙකක් 1.6 රුපයෙන් දක්වේ.

1.6 රුපය

පාසලේ සිට පොදු ස්ථාන පිහිටා ඇති දිගා

B - බැංකුව

G - පිටිවතිය

M - වෙළෙඳපොල

R - ජලාගය

H - රෝහල

P - තැපැල් කාර්යාලය

ක්‍රියාකාරකම

1.6 රුපය නිරික්ෂණය කර පාසලේ සිට බලන විට කොටුවේ දක්වා ඇති ස්ථාන පිහිටා ඇති දිගා නම් කරන්න.

පැවරුම්

1. ගුරු උපදෙස් ලබා ගනීමින් ඔබගේ පාසල අවට ඇති ස්ථානවල පිහිටීම දක්වීම සඳහා 1.6 රුපයේ දක්වන ආකාරයට සැලැස්මක් අදින්න.

- පළමුව සැලැස්මේ උතුරු දිගාව දක්වන්න.
- ඔබ පාසල අවට පිහිටි පැහැදිලි ව හඳුනාගත හැකි පොදු ස්ථාන කිහිපයක් තෝරා ගෙන ඒවායේ පිහිටීම, දිගාව අනුව සැලැස්මෙහි දක්වන්න.
- එක් එක් ස්ථානයට පාසලේ සිට ඇති දුර දළ වශයෙන් මීටර හෝ කිලෝමීටරවලින් සඳහන් කරන්න.
- ඔබ හඳුනාගත් ස්ථාන පෙන්නුම කිරීමට යොදගත් සංකේත සුවියකින් ඉදිරිපත් කරන්න.

2. ඉහත දැක්වෙන්නේ අන්තර්ජාලයෙන් (Internet) ලබාගත් පාසලක පිහිටීම දැක්වෙන සිතියමකි. අන්තර්ජාල පහසුකම් තිබේ නම් ඔබ පාසලේ සිතියම ද ලබාගෙන පිහිටීම විස්තර කරන්න.

පාසල හා අවට වටපිටාවේ කාලගුණය (Weather)

විවිධ පරිසරවල පවතින කාලගුණික තත්ත්වය එකිනෙකට වෙනස් විය හැකිය. ඒ අනුව වර්ෂා සහිත, සුළං සහිත, මීදම සහිත, උණුසුම්, වියලි වැනි විවිධ කාලගුණික තත්ත්වයන් තිබිය හැකිය.

මෙහේ පාසල අවට පරිසරයේ කාලගුණික තත්ත්වය නිරීක්ෂණය කිරීමට මග පෙන්වීම මෙම පාඨමේ අරමුණ යි.

1.7 රුපය

විවිධ කාලගුණික තත්ත්වයන් සහිත ප්‍රදේශ කිහිපයක්

යම් ස්ථානයක පවතින කාලගුණික තත්ත්වය තවත් ස්ථානයක පවතින කාලගුණික තත්ත්වයට වඩා වෙනස් විය හැකිය. මෙලෙස විවිධ ස්ථානවල විවිධ කාලගුණික තත්ත්වයන් හඳුනාගත්ත ද ද්‍රව්‍ය තුළ මෙම තත්ත්වයන් ද වෙනස් වීමට පූජ්‍යවන. එයට හේතුව අවට පරිසරයේ ස්වභාවය සැමවිට ම ඒකාකාරී නොවන බැවිනි. උදාසන දුටු පරිසරයේ ස්වභාවය කුම ක්‍රමයෙන් වෙනස් වන බව ගතට දැනෙන වෙනසින් මෙන් ම අවට

පරිසරය හොඳින් නිරීක්ෂණය කිරීමෙන් ද ඔබට වටහා ගත හැකිය.
1.7 රුපය බලන්න.

පරිසරය නිරීක්ෂණය කිරීමේදී ඔබට පෙනෙන සහ දැනෙන උෂ්ණත්වය, වර්ෂාපතනය, සුළං, වලාකුල යනාදිය කාලගුණික අංග ලෙස හැඳින්වේ.

යම්කිසි ස්ථානයක කෙටි කාලයක් තුළ පවතින වායුගෝලයේ ස්වභාවය කාලගුණය යනුවෙන් හැඳින්වේ.

කාලය හා පුද්ගල අනුව කාලගුණික තත්ත්වය වෙනස්වීම එහි සාමාන්‍ය ස්වභාවය සි. රුපවාහිනී ප්‍රවෘත්ති අවසානයේ දිනපතා ඉදිරිපත් කරන කාලගුණ වාර්තාවෙන් විවිධ පුද්ගලයා කාලගුණික වෙනස්වීම් පිළිබඳ ව තොරතුරු ඉදිරිපත් කෙරේ. පහත දැක්වෙන්නේ ජ්වලැනී කාලගුණ වාර්තාවකි. එය හොඳින් අධ්‍යයනය කරන්න.

අද පෙ.ව. 9.00න් අවසන් වූ පැය 24 තුළ 200mmක උපරිම වර්ෂාපතනය කුට්නායකින් ද, 30°Cක උපරිම උෂ්ණත්වය ත්‍රිකුණාමලයෙන් ද අවම උෂ්ණත්වයට 12°C තුළ එක්ස්ත්‍රියෙන් ද වාර්තා විය. නිරිත දෙසින් හමා එන සුළං නිසා ඉදිරි පැය 24 තුළ දී බස්නාහිර, දකුණු සහ මධ්‍යම කළුකරයේ බටහිර දෙසට තද වැසි ලැබෙනු ඇති.

ක්‍රියාකාරකම්

- කාලගුණ වාර්තාවෙන් ඉදිරිපත් කෙරෙන කාලගුණික අංග නම් කරන්න.
- එම වාර්තාවට අනුව උපරිම වර්ෂාපතනය මිලිමිටර කියද?
- එහි සඳහන් වී ඇති උපරිම හා අවම උෂ්ණත්වය වාර්තා වී ඇති ස්ථාන ලියන්න.
- රට තුළට සුළං හමා එන දිගාව නම් කරන්න.
- කාලගුණ වාර්තාව මගින් හෙළි වන කාලගුණික අනාවැකිය (Weather Forecast) කුමක් ද?

පැවරුම

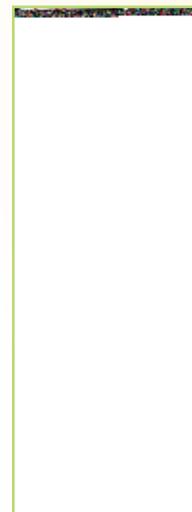
විවිධ මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් කර ඇති කාලගුණ වාර්තා කිහිපයක් සොයා ගෙන පන්ති කාමරයේ දී ඒවා ඉදිරිපත් කර ඒ පිළිබඳ ව සාකච්ඡා කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව (Department of Meteorology) කොළඹ බෝද්ධාලෝක මාවතේ පිහිටා ඇත. එයට සම්බන්ධ ප්‍රාදේශීය කාලගුණ මධ්‍යස්ථාන රෝසක් ද ඇත. කාලගුණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව මගින් විවිධ ස්ථානවල කාලගුණික අංග පිළිබඳ ව දෙනික ව රස් කර ගන්නා තොරතුරු පදනම් කරගෙන කාලගුණ වාර්තා සකස් කරනු ලැබේ. කාලගුණික අංග මැනීම සඳහා වර්තමානයේ දී දියුණු උපකරණ භාවිත කෙරේ. ඔබ පාසල අවට ප්‍රදේශයේ එවැනි කාලගුණික මධ්‍යස්ථානයක් තිබේදි සෞයා බලන්න.

කාලගුණය මැනීමට යොදුගන්නා ඇතැම් උපකරණ පන්ති කාමරයේ දී ඔබට ද නිර්මාණය කිරීමට පූඩ්‍රලවන. එම උපකරණ භාවිතයෙන් පාසල අවට වටපිටාවේ කාලගුණයේ ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කර ඒවායේ වෙනස්කම් වටහා ගන්න.

උෂ්ණත්වය (Temperature)

- කාලගුණික අංග (weather elements) අතර මූලිකාංගය වන්නේ උෂ්ණත්වය යි.
- උෂ්ණත්වය භා තාපය ලබාදෙන්නේ සූර්යයා ය.
- උෂ්ණත්වමානය මගින් උෂ්ණත්වය මැනීමට පූඩ්‍රලවන. උෂ්ණත්වය මනිනු ලබන්නේ සෙල්සියස් අංශක හෝ ගැරන්භයි අංශකවලිනි.
- අධික සූර්යයකාපයක් භා උෂ්ණත්වයක් ලැබෙන විට වියලි කාලගුණික තත්ත්වයක් ඇති වේ.

1.8 රුපය
උෂ්ණත්වමානය
(Thermometer)

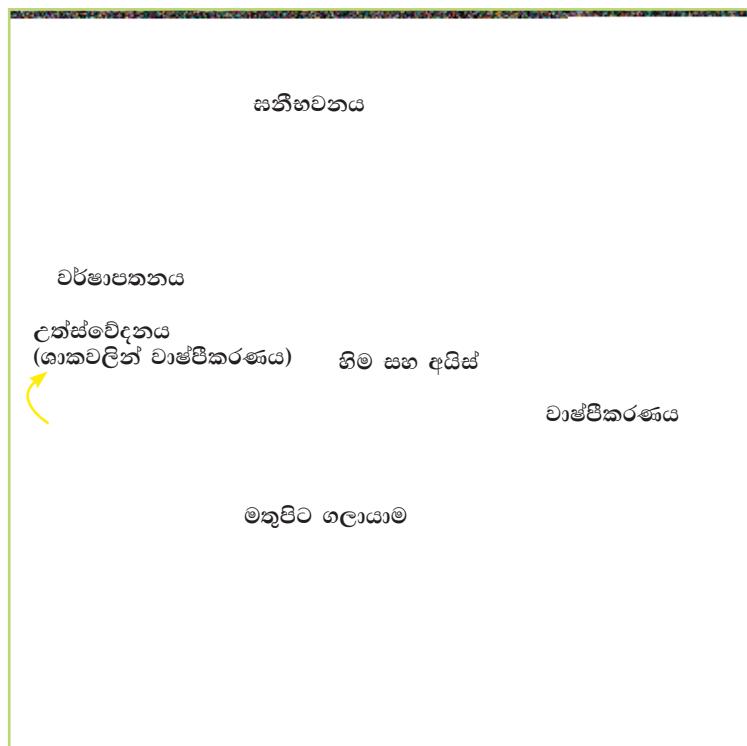
පැවරුම්

1. පාසල් විද්‍යාගාරයේ ඇති උෂ්ණත්වමානය ඇසුරෙන් පාසල් වත්තේ නිශ්චිත ස්ථානයක් තොරාගෙන එම ස්ථානයේ උෂ්ණත්වය දෙනික ව භා යම් නිශ්චිත වේලාවන් තුළ මැන සටහන් තබන්න. මෙම ත්‍රියාකාරකම සතියක් හෝ මාසයක් පූරා ඔබට කළ හැකි ය.
2. සකස් කළ වාර්තාව අනුව එම ස්ථානයේ උෂ්ණත්ව වෙනස්කම් පිළිබඳ ව වාක්‍ය තුනක් ලියන්න.

වර්ෂාපතනය (Rainfall)

- සූර්යතාපය නිසා ගොඩැලීම, සාගරය හා ගස්වැල්වල ඇති ජලය, වාශ්ප බවට පත් වේ.
- එම ජලවාශ්ප (water vapour) ඉහළ තැග සිසිල් වී සනීහවනය (Condensation) වේ.
- ජලවාශ්ප සනීහවනය වීමෙන් වලාකුල නිර්මාණය වේ. එමගින් වර්ෂාව ලැබේ.
- වර්ෂාමානයක් උපයෝගි කරගෙන වර්ෂාපතනය මැන ගැනීමට පූඩ්වන. වර්ෂාපතනය මතිනු ලබන්නේ මිලිමිටරවලිනි.

1.9 රුපය
වර්ෂාමානය
(Rain gauge)

1.10 රුපය
වර්ෂාව ඇති වන ආකාරය

ශ්‍රී යාකාරකම්

- වර්ෂාව මගින් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝගන තුනක් ලියන්න.
- වර්ෂාව ඇති වීමට පෙර හා වර්ෂාවෙන් පසු පරිසරයෙහි දක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ වගුවකින් දක්වන්න.

පැවරුම

දුරු උපදෙස් ලබාගතිමින් වර්ෂාමානයක් නිර්මාණය කරන්න.

- පැතලි පතුලක් සහිත, විනිවිද පෙනෙන සිලින්ඩරාකාර ප්ලාස්ටික් බේතලයක් ගෙන කට ප්‍රදේශයෙන් $1/3$ කොටසක් වෙන්කර ගන්න.
- කපාගත් කොටස, බඳ කොටස මත පුනිලයක් සේ තබන්න.
- බඳ කොටසේ මිලිමේටර ලකුණු කළ කඩිසි පරියක් අලවා එය සෙලෝවේෂ්වලින් ආවරණය කරගන්න.
- එය පාසලේ හෝ නිවසේ එම්මහන් උස් ස්ථානයක තබා යම් කාලසීමාවක් තුළ ඔබ ප්‍රදේශයට ලැබෙන වර්ෂාව මැත් දෙනික වාර්තා තබාගන්න.
- දෙනික වාර්තා නිරික්ෂණය කොට අදාළ ප්‍රදේශයේ වර්ෂාපතනය පිළිබඳ ව වාක්‍ය තුනක් ලියන්න.

සුළං (Wind)

- පරිසරයේ ස්වභාවය නිරික්ෂණය කරන විට ගස්වල කොළ අතු සෙලවෙන බව ඔබට පෙනෙනු ඇත. ඔබේ ගතට සිසිලසක් ද දැනෙනු ඇත.
- එසේ වන්නේ සුළං හැමීම සිදු වන බැවිනි.
- සුළං හමා යන දිගාවට අනුව ගස්වල අතු නැමි පවතී.
- තදින් හමන සුළං, සුළු සුළං (Cyclones), සැඩ සුළං (Storm) ලෙස ද අඩු වේගයකින් හමන සුළං, මද සුළං (Mild winds) නමින් ද හැඳින්වේ.
- සුළං දිගා දරුණකයෙන් සුළං හමන දිගාව පෙන්නුම් කෙරේ.
- සුළංගේ වේගය මැනීමට භාවිත කරන උපකරණය අනිලමානය යි. සුළංගේ වේගය මනිනු ලබන්නේ පැයට කිලෝමීටරවලිනි.

1.11 රුපය

සුළං දිගා දරුණකය සහ
අනිලමානය (Wind Direction
Indicator and Anemometer)

මුහුදු, ගංගා, ඇලදෙළ වැනි ජලාග සහිත
ස්ථාන ප්‍රසල දී සිසිල් සුළුගේ පහස
විදිමට ඔබට පුළුවන.

පැවරුම

- ගුරු උපදෙස් ලබා ගෙන සුං දිගා දරුණකයක් නිරමාණය කරන්න.
- පාසල් තුමියේ එළිමහන් ස්ථානයක එය තබා සුං හමන දිගාව වෙනස් වන අයුරු නිරික්ෂණය කරන්න.

වලාකුල (Clouds)

- අහස දෙස බැලු විට ඔබට විවිධ හැඩයෙන් සහ වර්ණයෙන් යුත් වලාකුල දැක ගැනීමට පුළුවන (1.12 රුපය).
- වලාකුලවල ස්වභාවය එවා නිරික්ෂණය කිරීමෙන් දැකගත හැකි ය.
- වර්ෂාව ඇති වීමට පෙර අහසෙහි අයුරු පැහැති සහ වලාකුල දක්නට ලැබේ.
- අහසේ වලාකුල නොමැති විට පැහැදිලි නිල් අහසක් දිස් වේ.

1.12 රුපය

විවිධ හැඩයෙන් යුත් වලාකුල

ඉහත තොරතුරු අනුව විවිධ උපකරණ හාවිතයෙන් සහ නිරික්ෂණ මගින් පාසල අවට වට්පිටාවේ කාලගුණික දත්ත රස් කර ගැනීමට ඔබට හැකියාව ලැබේ.

කාලගුණික අංග, ඒවා මැනීමට හාවිත කරන උපකරණ හා එක් එක් උපකරණ සඳහා යොදා ගනු ලබන මිනුම් ඒකක පිළිබඳ සටහනක් 1.1 වගුවේ දැක්වේ. එය නොදින් අධ්‍යයනය කරන්න.

1.1 වගුව

කාලගුණික අංග, උපකරණ සහ මිනුම් ඒකක

කාලගුණික අංග	මනින උපකරණ	ඒකකය
උෂ්ණත්වය	උෂ්ණත්වමානය	සෙල්සියස් අංශක / ගැරන්භයිට අංශක
වර්ෂාපතනය	වර්ෂාමානය	මිලිමිටර්
සුළුගේ වේගය	අනිලමානය	පැයට කිලෝමිටර්
සුළං හමන දිගාව	සුළං දිගා ද්රේගය	ර්තලයෙන් දැක්වන දිගාව
වලාකුළු	නිරික්ෂණය කිරීමෙන්	

පැවරුම

ඉරු උපදෙස් අනුව විවිධ උපකරණ හාවිතයෙන් හා නිරික්ෂණ මගින් ඔබ නිවස/පාසල අවට පරිසරය පිළිබඳ ව රස් කර ගත් කාලගුණික දත්ත හාවිත කරමින් නිවස/පාසල අවට ප්‍රදේශයේ කාලගුණිය පිළිබඳ ව වාර්තාවක් සකස් කරන්න.

කාලගුණික තොරතුරු දිනගැනීමෙන්,

- එදිනේද කටයුතු මනාව සංවිධාන කර ගැනීමට හැකි වේ.
- අකුණු ගැසීම් සිදුවන කාල මෙන් ම සුළු සුළං, ගංවතුර (floods), නායෝම් (land slides) වැනි තරේතන ඇති විය හැකි ප්‍රදේශ පිළිබඳ ව කල් ඇති ව දැනුම් දීම නිසා ජීවිත හා දේහල හානි වළක්වා ගත හැකි ය.
- ධ්‍යෙවරයින්ට හා ගොවීන්ට ඔවුන්ගේ කටයුතු සාර්ථක කර ගැනීමට ප්‍රථම්වත.

ක්‍රියාකාරකම්

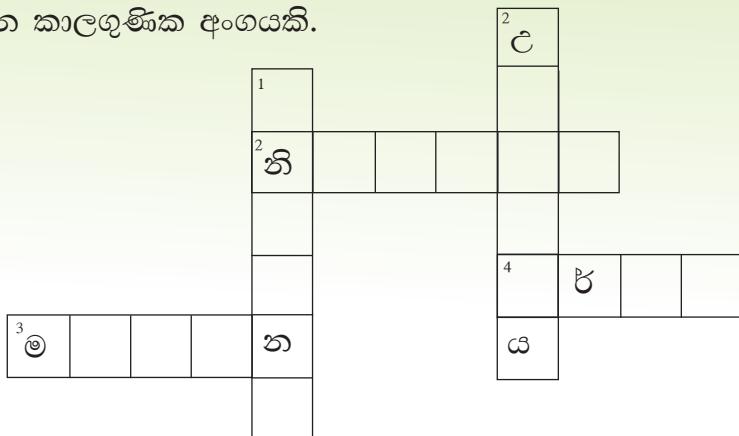
1. ඔබ අවට පරිසරයේ කාලගුණික ස්වභාවය දැනගැනීමෙන් ඔබට ලැබෙන ප්‍රයෝගන පහක් ලියන්න.
2. ඔබ ප්‍රදේශයේ අයහපත් කාලගුණික තත්ත්වයක් තිබේ නම් එම තත්ත්වය මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි බලපාන ආකාරය ගුරුතුමා/ගුරුතුමිය සමග සාකච්ඡා කර ඉදිරිපත් කරන්න.
3. දී ඇති ඉග්‍ර උපයෝගී කර ගතිමින් ප්‍රහේෂිකාව පූරවන්න.

හරහට

2. අහසේ වලාකුලිවල ස්වභාවය මේ මගින් දැනගත හැකි ය.
3. සැහැල්ල මෙන් ම සෞම්‍ය සූලුගකි.
4. සත්‍යාන්ත්‍රික වූ ජලවාශ්‍රී මෙලෙස පොලොවට වැවේ.

පහළට

1. සූලුගේ වේගය මැනීමට භාවිත කරයි.
2. ප්‍රධාන කාලගුණික අංශයකි.

පැවරුම

සතියක් තුළ රුපවාහිනී හෝ වෙනත් මාධ්‍ය මගින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන කාලගුණික අනාවැකි කෙරෙහි අවධානය යොමු කර ඒවායින් ප්‍රකාශ වන කාලගුණික වෙනස්වීම් සිදුවන්නේ දැයි විමසීමිත් ව වාර්තා තබාගන්න.

පාසල අවට වටපිටාවේ හු ද්රැගනය (Landscape) (කටු සිතියම)

පාසල අවට වටපිටාවේ හු ද්රැගනය විවිධ හුගෝලීය ලක්ෂණවලින් සමන්විත වේ. එම ලක්ෂණ ස්වාහාවික මෙන් ම මිනිසා විසින් නිරමාණය කළ ඒවා ලෙස වෙන් කළ හැකි ය.

හුගෝලීය ලක්ෂණ

උස්බිම්	- Highlands
ලද්දාන	- Gardens
ගොඩනැගිලි	- Buildings
ඇලදෙළ	- Streams
වගාලීම්	- Cultivated lands
වනාන්තර	- Forests
මාරුග	- Roads
ගංගා	- Rivers
ක්‍රිඩා පිටි	- Play grounds
පහත් බිම්	- Lowlands

ත්‍රියාකාරකම

කොටුවේ දක්වා ඇති හුගෝලීය ලක්ෂණ, ස්වාහාවික හා මිනිසා විසින් නිරමාණය කරන ලද ඒවා ලෙස වර්ග කරන්න.

මෙහේ පාසල අවට වටපිටාව නාගරික හෝ ග්‍රාමීය පරිසරයක් සහිත වටපිටාවක් විය හැකි ය. කදුකර පුදේශ, වෙරළාසන්න පුදේශ, වගා බිම් පුදේශ, වැව් හා ගංගා ආශ්‍රිත යනාදී වශයෙන් විවිධ පරිසරවල පාසල් පිහිටා තිබෙනු ඔබ දැක ඇත.

පාසලක් අවට පිහිටි හු ද්රැගනයක් 1.13 රුපයෙන් දක්වේ.

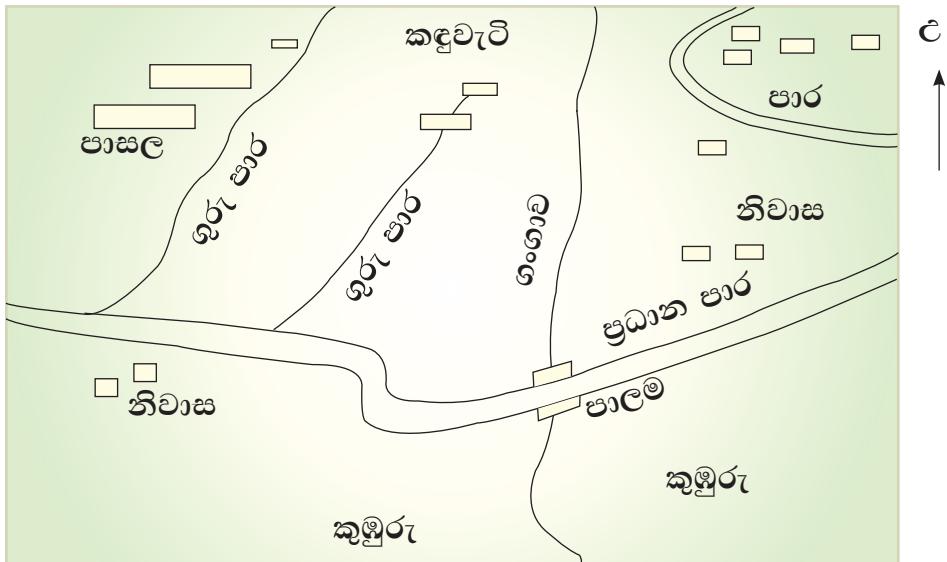
1.13 රුපය

පාසලක් අවට පිහිටි හු ද්රැගනයක්

ශ්‍රී යාකාරකම්

- 1.13 රුපයෙන් ඔබට හඳුනාගත හැකි භූගෝලීය ලක්ෂණ නම් කරන්න.
2. ඒ අනුව පාසල පිහිටි භූ ද්රෑණය පිළිබඳ ව වාක්‍ය පහක් ලියන්න.

විතුයට තෙයා ඇති භූ ද්රෑණයෙහි කටු සිතියම 1.14 රුපයෙන් දැක්වේ.

1.14 රුපය
විතුයට තෙයා ඇති භූ ද්රෑණයේ කටු සිතියම

විතුය සහ කටු සිතියම අතර පැහැදිලි වෙනසක් ඇත.

- විතුයේ ඇතැම් ලක්ෂණ ත්‍රිමාණ ස්වරුපයෙන් (Three dimension) දැක්වේ.
- සිතියමේ එම ලක්ෂණ පැතැලි ස්වභාවයකින් පෙන්වා ඇත.
- විතුයකට වඩා සිතියමකින් භූගෝලීය ලක්ෂණවල පිහිටීම, දුර ප්‍රමාණය හා හැඩා නිශ්චිත ව දැක්විය හැකි ය.

ශ්‍රී යාකාරකම්

1. අන්තර්ජාල පහසුකම් හෝ තායාරුප භාවිත කරමින් තාගරික හා ග්‍රාමීය පාසල් දෙකක භූ ද්රෑණ ලබා ගන්න.
2. එම භූ ද්රෑණය නීරික්ෂණය කර හඳුනාගත හැකි වෙනසකම් තුනක් ලියන්න.

පැවරුම

1.14 රුපය ආදර්යට ගනිමින් පහත දක්වා ඇති කරුණු සැලකීල්ලට ගෙන ඔබගේ පාසල අවට ඩු ද්‍රේශනයේ කටු සිතියමක් අදින්න.

සිතියම ඇදීමේ දී සැලකීමෙන් විය යුතු කරුණු

- පාසල අවට වටපිටාවේ ඩු ද්‍රේශනය හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න.
- පාසල වටා පිහිටි කදුවැටි, ගංගා, ඇලදෙළ, මාරුග, වගා බිම්, පොදු ගොඩනැගිලි ආදියෙහි පිහිටීම සහ ඒවායේ ලක්ෂණ කඩුසියක සටහන් කරගන්න.
- පසුව ඒවාට වර්ණ යොද ඩු ද්‍රේශනය විතුයට තෑගන්න.
- විතුය අනුසාරයෙන් ඩු ද්‍රේශනයෙහි කටු සිතියමක් අදින්න.
- සිතියම ඇදීමේ දී ඩු ද්‍රේශනයේ කැඩිපෙනෙන ලක්ෂණ පළමුවෙන් සිතියම්ගත කරන්න. (ගංගා, ඇලදෙළ, මාරුග රටා ආදිය)
- සිතියමේ තොරතුරු දැක්වීමට පහසු සංකේත යොද ගන්න.
- සිතියමේ උතුරු දිගාව දක්වන්න.
- ඩු ද්‍රේශනයේ ලක්ෂණ සිතියමට නැගීමේ දී ඒවායේ විශාලත්වය, හැඩය හා දුර ප්‍රමාණය ගැන ද සැලකීමෙන් වන්න.
- සිතියමේ දැක්වෙන ලක්ෂණ හඳුනාගත හැකි වන පරිදි සුවියක් ඇතුළත් කරන්න.

පාරිභාෂික වචන මාලාව

● පිහිටීම	- Location	- අභ්‍යන්තරය
● පරිපාලන කොට්ඨාසය	- Administrative Division	- නිර්වාකප් පිරිව
● පළාත	- Province	- මාකාණම්
● දිස්ත්‍රික්කය	- District	- මාවත්තම්
● ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසය	- Divisional Secretariat Division	- පිරිත්ස ජේයලාංස පිරිව
● ග්‍රාම නිලධාරී කොට්ඨාසය	- Grama Niladhari Division	- කිරාම සේවකර් පිරිව
● දළ සැලැස්ම	- Plan	- තිට්පුපාතම්
● දිගාව	- Direction	- තිසේ
● මාලිමා යන්ත්‍රය	- Compass	- තිසේයරිකරුවි

● அன்றர்தாலய	- Internet	- இணையம்
● காலநாளை	- Weather	- வானிலை
● மீட்டு	- Mist	- பனி
● சூரியதாபய	- Heat	- வெப்பம்
● உழைஞ்சுவலய	- Temperature	- வெப்பநிலை
● வரசாபதனய	- Rainfall	- மழைவீழ்ச்சி
● தலுவாதீப	- Water vapour	- நீராவி
● வாழ்தீகரணய	- Evaporation	- ஆவியாதல்
● சுதாபதினய	- Condensation	- ஒடுங்குதல்
● சூல்	- Winds	- காற்று
● சூலி சூல்	- Cyclones	- சூறாவளி
● மூலி சூல்	- Mild winds	- மென்காற்று
● சூவி சூல்	- Storm	- கடுங்காற்று
● விலாகுலி	- Clouds	- முகில்
● உழைஞ்சுவமானய	- Thermometer	- வெப்பமானி
● வரசாமானய	- Rain Gauge	- மழைமானி
● சூல் டிகை டிரைகைய	- Wind direction indicator	- காற்று திசைக்காட்டி
● அநிலமானய	- Anemometer	- காற்று விசைமானி
● சூலங்கே வேயை	- Wind speed	- காற்றின் வேகம்
● சூ டிரைநய	- Landscape	- நிலக்காட்சி
● சூதேர்லை லக்ஷ்ண	- Geographical features	- புவியியல் அம்சங்கள்
● திமான சீவரைபய	- Three dimension	- முப்பரிமாணம்
● உத்சீவேடநய	- Transpiration	- சுவாசித்தல்
● வரசனய	- Precipitation	- மழைவீழ்ச்சி
● மதுபிடு கலாயாம	- Surface runoff	- கழிவு நீரோட்டம்

(அப்படியும்)

2

නිවස අවට වටපිටාවේ භූමියේ ස්වභාවය

මබ, ඔබේ දෙමාපියන් සහ පවුලේ අනෙකුත් සාමාජිකයන් සමග වාසය කරන ගොඩනැගිල්ල නිවස යි. බොහෝ විට ඔබගේ නිවස පිහිටා ඇත්තේ කදුකර (mountainous), වෙරළ තීර (coastal belts), තැනිතලා (plains), බැවුම් (slopes), ගංගා සහ වනාන්තර වැනි මෙන්තික ලක්ෂණ සහිත ග්‍රාමීය, නාගරික හෝ වතු ආශ්‍රිත පරිසරයක විය හැකි ය.

නිවස අවට වටපිටාවේ භූමියේ ස්වභාවය, ගාක හා සත්ත්ව විවිධත්වය, ප්‍රජාවේ ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව අධ්‍යයනය කිරීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වේ.

විවිධ පරිසරවල පිහිටා ඇති නිවාස ඇතුළත් 2.1 රුපය හොඳින් නිරීක්ෂණය කරන්න.

2.1 රුපය

විවිධ පරිසරවල පිහිටා ඇති නිවාස

ක්‍රියාකාරකම්

2.1 රුපය අධ්‍යයනය කර පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකමෙහි යෙදෙන්න.

1. පහත දැක්වෙන නිවාසවල පිහිටීමට අදාළ රුප රාමුව තෝරා, ඊට අදාළ අංකය, ඉදිරියේ ඇති කොටුව තුළ ලියන්න.
 1. ග්‍රාමීය පරිසරයක පිහිටි නිවස
 2. වෙරළ ආග්‍රිත පරිසරයක පිහිටි නිවස
 3. වතුකරයේ පිහිටි නිවස
 4. කලුකර බිමක පිහිටි නිවස
 5. තැනිතලා බිමක පිහිටි නිවස
 6. බැවුම් පුදේශයක පිහිටි නිවස
 7. නාගරික පරිසරයක පිහිටි නිවස
 8. මද උස් බිමක පිහිටි නිවස
2. ඒ එක් එක් නිවාස පිහිටා ඇති භුමියෙහි දැක්නට ලැබෙන ලක්ෂණ සහ එම ලක්ෂණ අනුව ඇති විය හැකි වාසි අවාසි පහත දැක්වෙන වගුවෙහි ලියා දක්වන්න.

3. ඔබගේ නිවස අවට වටපිටාවෙහි භුමියේ ස්වභාවය නිරීක්ෂණය කර එහි දැකිය හැකි ලක්ෂණ මොනවාදුයි සඳහන් කරන්න.

නිවස පිහිටි භුමියේ ස්වභාවය	ලක්ෂණ	වාසි	අවාසි

පැවරුම්

1. ඔබගේ පන්තියේ ලමුන් කණ්ඩායමක් තෝරාගෙන ඔවුන්ගේ නිවාස අවට වටපිටාවෙහි භුමියේ ස්වභාවය පිළිබඳ තොරතුරු සෞයා භුමියෙහි විවිධත්වය හඳුනා ගන්න.

නම	තැනිතලා	වෙරළ ආග්‍රිත	උස්බීම්	බැවුම් පුදේශ
කමල්			✓	

2. එවැනි වටපිටාවක ජ්වත්වීමේ ඇති වාසි හා අවාසි සාකච්ඡා කර ඉදිරිපත් කරන්න.

නිවස පිහිටියේ කුමන හුම් ප්‍රදේශයක වුව ද එම හුම්ය ආරක්ෂා කරගැනීම ඔබ අප කාගෙත් යුතුකමක් සේම වගකීමක් ද වේ. එමෙන් ම නිවස අවට පරිසරය අලංකාර කිරීමේ දී වුව ද එය ඉතාමත් ප්‍රවේශමෙන් කළ යුතු ය. අවිධිමත් ආකාරයට හුම්ය පරිහරණය තොකළ යුතු ය.

ශාක හා සත්ත්ව විවිධත්වය

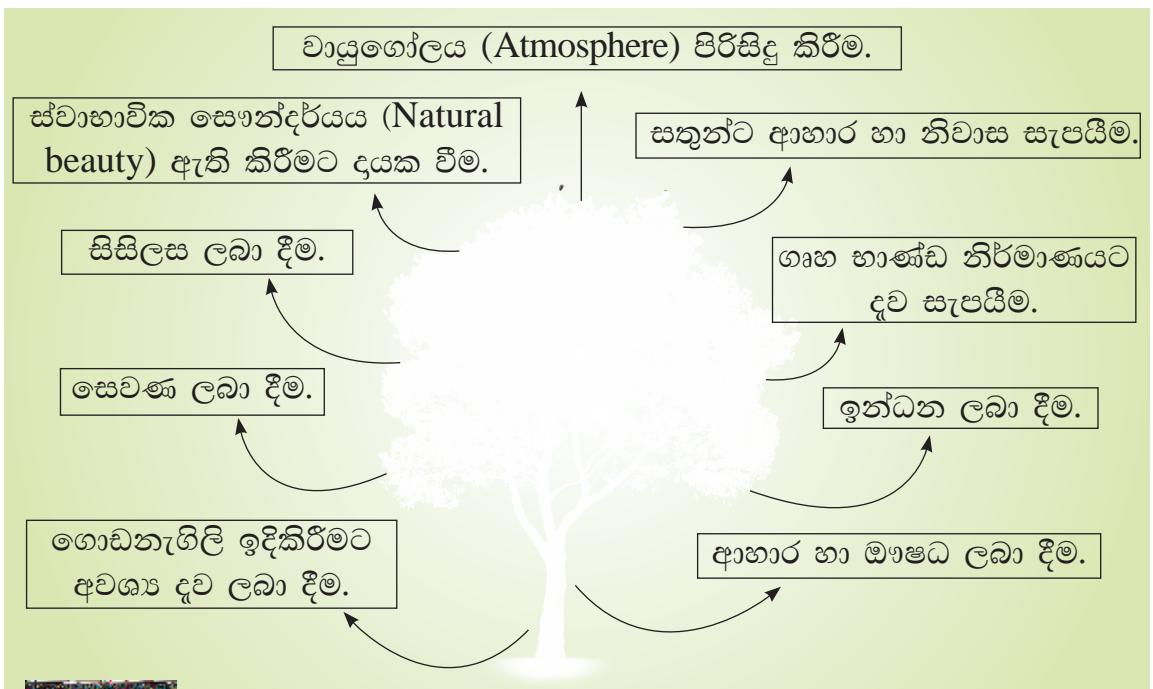
නිවස අවට පරිසරයේ විවිධත්වයක් ඇති වීම කෙරෙහි විවිධ ගාක වර්ග හා සත්ත්ව විශේෂ හේතු වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ හුම්යේ ස්වභාවය මෙන් ම දේශගුණික බලපෑම නිසා එක් එක් පරිසර පද්ධති (eco-systems) තුළ විවිධ ගාක වර්ග හා සත්ත්ව විශේෂ දක්නට ලැබේ. ජීවීන්ගේ පැවැත්ම සඳහා ගාක ඉතා ප්‍රයෝග්‍යනවත් වේ. ඔබ ග්‍රාමීය පරිසරයක වාසය කරන්නේ නම් ගාක බහුල ව තිබිය හැකි ය. ඔබ නාගරික පරිසරයක වාසය කළ ද විවිධ ගාක වර්ග සිටුවීමෙන් ඔබගේ නිවස ආසන්න වටපිටාව අලංකාර කරගෙන තිබීමට ප්‍රථම නිවාස නාගරික ස්වභාවයට හිතකර ගාක වර්ග තෝරා ගැනීමට ද සැලකිලිමත් විය යුතු ය.

අව්‍යාපිත, වැස්ස, සතුරු උවදුරු, රෝග ආදියට මූහුණ දෙමින් ඒවා ජය ගනීමින් ඔවුන්ගේ ජීවීත පවත්වා ගෙන යන සත්ත්ව විශේෂ ද අප අවට පරිසරයෙහි ම කොටසක් ලෙස සැලකිය හැකි ය. මිනිසාගේ පැවැත්මට සත්ත්ව ප්‍රජාව ද ගාක වර්ග මෙන් ම වැදගත් වේ.

ඔබගේ නිවස අවට පරිසරයේ ඇතැම් කාලවල දී විශේෂ කුරුලු වර්ග දැකගත හැකි ය. සමහර කුරුලු විශේෂ (species of birds) අවුරුද්දේ එක් කාලයක දී පමණක් දක්නට ලැබේ. සංහල අවුරුදු කාලයේ දී ඇසෙන කොහාගේ නාදය ඔබට ඩුරුපුරුදු ය. ඇතැම් විට ශිත රටවලින් එම දැඩි ශිතල දරාගත තොහැකි ව පැමිණෙන පක්ෂීන් ද දක්නට ලැබේ. මෙවැනි පක්ෂීන් සංවාරක පක්ෂීන් වේ. සිවුරු හොරා, පුදුරෙදී හොරා, අවිවිච්‍යා එවැනි සංවාරක පක්ෂීන් සඳහා තිදිසුන් වේ.

2.2 රුපය
සංවාරක පක්ෂීන්

සතුන්ගෙන් හා ගාකවලින් අපට ලැබෙන ප්‍රයෝගනා සහ අවට පරීසරයට ඇති වන විවිධ බලපෑම් 2.3 රුපයෙන් දක්වා ඇත.

අයිතිකුණා

- වගාවන්ට හානි කරන ගොජබේල්ලන් විනාශ කිරීම.

වේයා

- විවිධ අපද්‍රව්‍ය කැබලි කොට ඒවා දිරාපත් වීමට උදාව් වීම.

ගැඩවිල් පණුවා - පස බුරුල් කිරීමට හා පස සරු කිරීමට දෙක වීම.

ව්‍යුතා

- ගස්වල බීජ ව්‍යාප්තියට සහාය වීම.

බත්කුරා

- කුමුරුවලට හානි කරන කාලීන් විනාශ කිරීම.

කපුටා

- කුණු කසල කා දැමීම.

ගිරවා

- පරීසරයට සෞන්දර්යක් එක් කිරීම.

2.3 රුපය

සතුන්ගෙන් හා ගාකවලින් ලැබෙන ප්‍රයෝගනා සහ පරීසරයට ඇති වන බලපෑම්

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබගේ නිවස අවට පරීසරයෙහි දැක්නට ලැබෙන සත්ත්ව විශේෂ හා ගාක වර්ග වගුවකට ඇතුළත් කරන්න.

සත්ත්ව විශේෂ	ගාක වර්ග

2. එම ගාක වර්ගවලින් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන හඳුනා ගැනීමට පහත වගුවෙහි අදාළ තීරුව තුළ ✓ සලකුණ යොදන්න. එක් ගාක වර්ගයකින් ප්‍රයෝගන කිහිපයක් ම ලබා ගැනීමට ද පූඩ්වන.

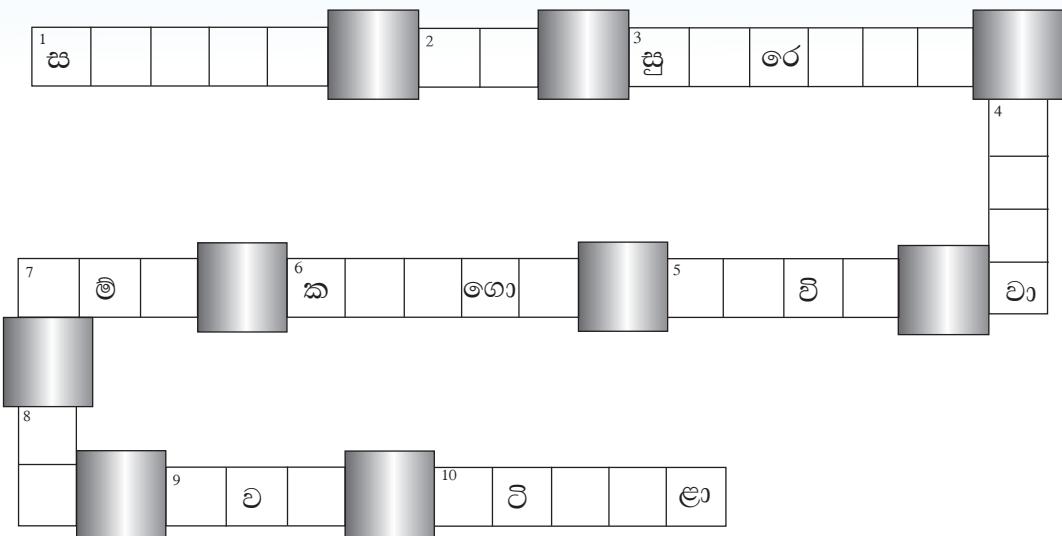
ප්‍රයෝගන					
ගාකවර්ගය	ආහාර	ඡාමධ	ගෘහභාණ්ඩ සැදීම	විසිතුරු හා ප්‍රයෝගන	වෙනත්

3. ගාකවලින් මිනිසාට, සතුන්ට හා පරීසරයට ලබාගත හැකි ප්‍රයෝගන තුන බැඟින් ලියන්න.
4. පින්තුරයේ දැක්වෙන සතුන් පහත වගුවේ සඳහන් ආකාරයට කාණ්ඩවලට ඇතුළත් කරන්න.

1. එල හට ගැනීමට අවශ්‍ය පරාගණය කරන කාමීන්	
2. මිනිසාට විවිධ ලේඛ රෝග බෝ කිරීමට හේතු වන සතුන්	
3. රාත්‍රියේ භැජිරෙන සතුන්	
4. මිනිසාට හානි ගෙන දෙන විෂ සහිත උරගයින්	

5. පහත දැක්වෙන තොරතුරු ආගුයෙන් ප්‍රහේලිකාව සම්පූර්ණ කරන්න.
1. පරිසරයට අලංකාරයක් ගෙනදේ.
 2. විෂ සහිත සර්පයෙකි.
 3. සංචාරක පක්ෂීයෙකි.
 4. මැලේරියාව, බේංගු වැනි රෝග බෝ කරයි.
 5. පස සරු කිරීමට දයක වේ.
 6. නීති මගින් ආරක්ෂා කරගත යුතු සත්ත්වයෙකි.
 7. කාලගුණ අනාවැකි (weather forecasts) පළ කරයි.
 8. මහාමාරිය රෝගය ඇති කරයි.
 9. ගොවිතැනට උපකාරි වනවා මෙන් ම නිවසට ආදයමක් ද ගෙනදේ.
 10. වගාවන්ට හානි කරන ගොල්බල්ලන් විනාශ කරයි.

පැවරුම

පාසල/නිවස අවට පරිසරයේ ගාක සිටුවම්න් පරිසරය ආරක්ෂා කරගැනීමට ඔබ ද දයකවන්න.

- උපන්දිනය, අලුත් අවුරුද්ද, ජාතික රුක් රෝපණ දිනය වැනි විශේෂිත දින සඳහා ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් තුම්යෙහි හෝ විවිධ පැල වර්ග සිටුවීමට කටයුතු කරන්න.

පාසල/ නිවස අවට වට්පිටාවේ මානව ක්‍රියාකාරකම්

පාසල/නිවස අවට ප්‍රජාව හඳුනා ගැනීම

මබ ජ්‍යෙෂ්ඨ පරිසරය කුළ ඔබේ පවුල හැරැණ විට විවිධ ජනවර්ග හා ආගමිවලට අයත් පවුල් ගණනාවක් සිටීමට පූජාවන. ඔවුන් සිංහල, දදමල, මුස්ලිම්, බරේත්, මැලේ ආදි විවිධ ජනවර්ගවලට අයත්වනවා මෙන් ම බොද්ධ, හින්දී, කතෝලික, ඉස්ලාම් වැනි විවිධ ආගම් අදහන්නන් විය හැකි ය. එම ජනවර්ග හා ආගම් සමග බැඳුණු සිරිත් විරිත් සමුද්‍යක් පවතී. කෙතරම් විවිධතා තිබුණ ද ඒ සියලු දෙනා ම ඔබගේ අසල්වාසීන් ය. ඔවුන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කිරීමට මෙන් ම අනෙකුත්තා සහඤීවනයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨවීමට අප පුරුදු විය යුතු ය. කුඩා කටයුතු, විවිධ සම්ඛි සමාගම්, සුහසාධන කටයුතුවල දී ජාති ආගම් හේද නොතකා සියලු දෙනා ම එකමුතු වී කටයුතු කිරීම නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

2.4 රුපය

විවිධ ආගමික සංකේත හා ආගමික සිද්ධස්ථාන

ත්‍රියාකාරකම්

- 2.4 රුපයෙහි දැක්වෙන ආගම් හඳුනාගෙන එම ආගම් හා සම්බන්ධ උත්සව ඇතුළත් වන සේ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

නිදුසුන්	ආගම්	උත්සව
	බෙංද්ධ,	වෙසක්, පොසොන්,

- මල නිවස පිහිටි ප්‍රදේශයේ ජ්‍වත්වන විවිධ ජනවර්ග හා ඔවුන් අදහන ආගම් සඳහන් කරන්න.
- විවිධ ජාතික හා ආගමික උත්සවවල දී මල අසල්වාසීන් සමග සහයෝගයෙන් කටයුතු කරන ආකාරය පෙන්වීමට නිදුසුන් තුනක් දක්වන්න.
- මල ප්‍රදේශයේ ප්‍රජාවගේ දියුණුව උදෙසා පිහිටුවා ගෙන ඇති සම්ති සමාගම් තුනක් නම් කර ඒවායින් ඉටු කෙරෙන කාර්යයන් දෙක බැඟින් ලියන්න.
- මල ප්‍රදේශය නගාසිටුවීමට ප්‍රජාව සාමුහික ව කටයුතු කරන අවස්ථාවක් විතුයට නගන්න.

පැවරුම

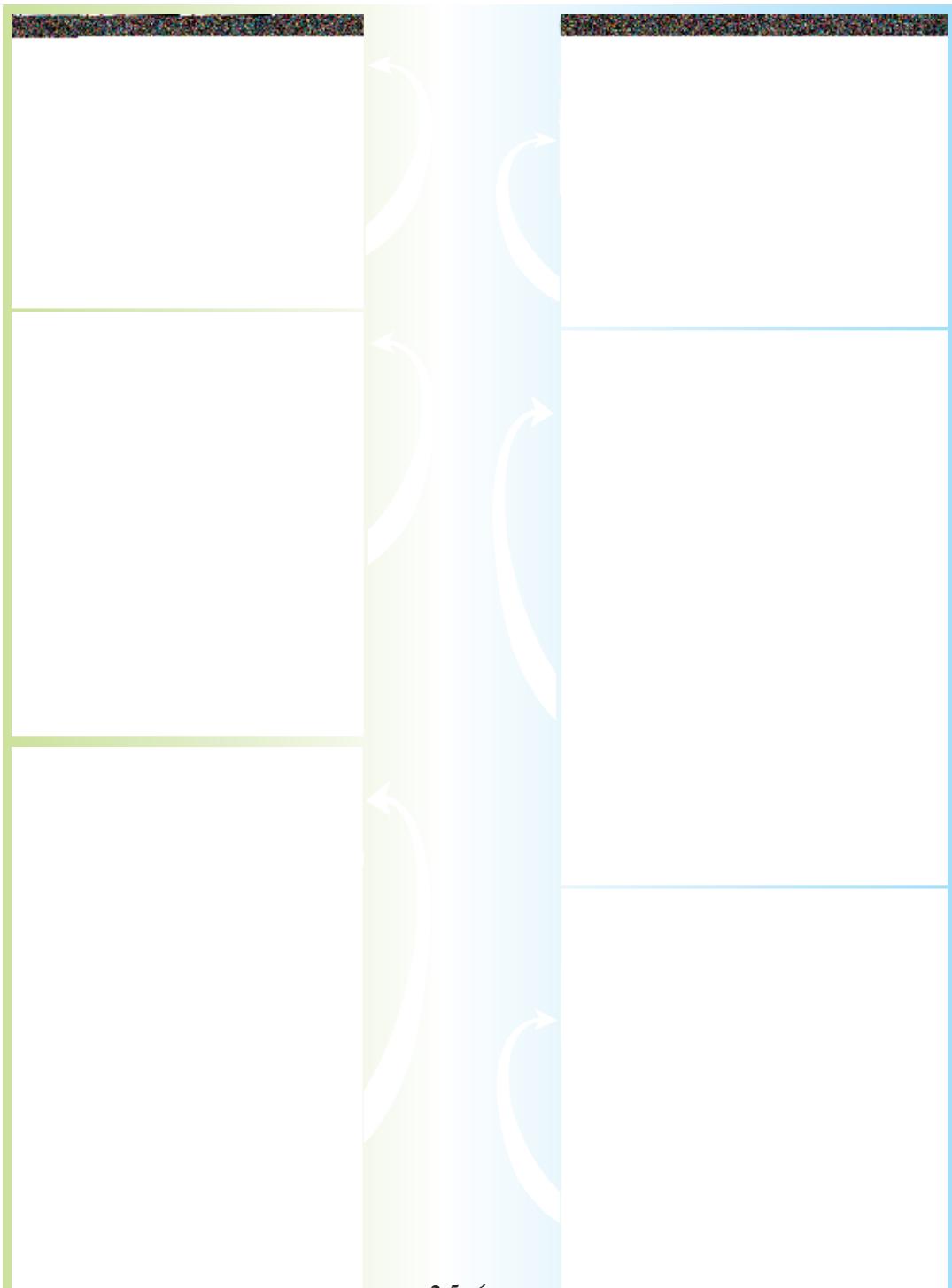
විවිධ ජනවර්ගවලට හා ආගමිවලට අයත් උත්සව අවස්ථාවක් නිරුපණය වන සේ විතුයක් නිර්මාණය කර පන්ති කාමරයේ පුද්ගලනය කරන්න.

පාසල / නිවස අවට ආර්ථික කටයුතු

ප්‍රදේශයක ආර්ථික කටයුතු බොහෝ දුරට එම ප්‍රදේශයේ සම්පත් මත රඳා පවතී. කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හා සේවාවන් එම ආර්ථික කටයුතු අතර ප්‍රධාන වේ.

කෘෂිකාර්මික කටයුතු

කෘෂිකාර්මික භුමි පරිභෝගය යටතේ ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ ප්‍රදේශවල ඩොග වගා කිරීම, සත්ත්වපාලනය හා දීවර කරමාන්තය ද සිදු කෙරේ. විවිධ තු ලක්ෂණ හා දේශගුණික ලක්ෂණවලින් යුත් අප රටෙහි විවිධ ප්‍රදේශවලට සුවිශේෂී වූ කෘෂිකාර්මික කටයුතු දක්නට ලැබේ. 2.5 රුපය බලන්න.

2.5 රුපය

විවිධ ප්‍රදේශවලට සුවිශේෂී වූ කෘෂිකාර්මික කටයුතු හා එම ප්‍රදේශවල
වගා කරන හෝග වර්ග

ඔබ ප්‍රදේශයේ ද භූමිය ප්‍රයෝගනයට ගනීමින් භූමියේ ස්වභාවය අනුව විවිධ හෝග වගා කර තිබෙන්නට පූඩ්‍රවන. තැනිතලා ප්‍රදේශවල පොල් වගාව, ගංගා නිමිත ප්‍රදේශවල වී වගාව, කදුකර ප්‍රදේශවල තේ හා රබර වගාව නිදසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

ඔබ ප්‍රදේශයට ආසන්න ව සාගර, ගංගා, ජලාශ සහ වැව් පිහිටා තිබේ නම් ධීවර කරමාන්තය මිනිසුන්ගේ ජ්වනෝපාය විය හැකි ය. එමෙන් ම ගවයන්, උරන්, කුකුලන් වැනි සතුන් ඇති කරමින් සත්ත්ව පාලනය ජ්වනෝපාය කරගන්නා අය ද සිටීමට පූඩ්‍රවන.

ක්‍රියාකාරකම

ඔබ පාසල/නිවස අවට ප්‍රදේශයේ වගා කෙරෙන හෝග වර්ග සහ සත්ත්වපාලනය යටතේ ඇති කරනු ලබන සතුන් නම් කරන්න.

පැවරුම්

1. ඔබගේ ගෙවත්තේ සහ පාසල් භූමියෙහි වගා කර ඇති හා වගා කළ හැකි හෝග පහත සටහනට අනුව ලියා දක්වන්න.

	දානාය	අලවර්ග	ඡ්ලවල්	පලතුරු	වෙනත්
වගාකර ඇති හෝග					
වගා කළ හැකි හෝග					

2. ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් භූමියෙහි හෝග වගා කිරීමේ ද ඔබට දයක විය හැකි අවස්ථා තුනක් ලියන්න.

කාර්මික කටයුතු

කෘෂිකරමාන්තය හැරුණු විට ඔබ ප්‍රදේශයෙන් සපයා ගත හැකි විවිධ අමුදවය යොදගෙන කරනු ලබන විවිධ කරමාන්ත ද තිබීමට පූඩ්‍රවන. නිදසුනක් ලෙස නිවසේ ඇති ගෘහ හාන්ඩ නිවස අවට පරිසරයෙන් ලබාගත් ද්‍රව උපයෝගී කරගෙන ඔබ ප්‍රදේශය තුළ ම නිෂ්පාදනය කරනු ලැබූ ඒවා විය හැකි ය. එමෙන් ම මැටි උපයෝගී කරගෙන වලං, උරු හා ගබඩාල් වැනි නිෂ්පාදන ද, සිමෙන්ති උපයෝගී කරගෙන සිමෙන්ති ගල්, මල්පොශ්වි වැනි නිෂ්පාදන ද සිදු කිරීම මේ සඳහා තවත් නිදසුන් වේ.

2.6 රුපය

ප්‍රදේශයේ සම්පත් මත පදනම් වූ කරමාන්ත

බොහෝ ප්‍රදේශවල එම ප්‍රදේශයෙන් ම ලබා ගත් ස්වභාවික සම්පත් (natural resources) උපයෝගි කර ගනීමින් විවිධ වූ කරමාන්ත කරනු ලැබේ. එසේ ම ගෘහ ආශ්‍රිත ව කරනු ලබන කුඩා පරිමාණ කරමාන්ත ද ශ්‍රී ලංකාවේ සැම ප්‍රදේශයක ම වාගේ ව්‍යාප්ත ව ඇත. රස කැවිලි නිෂ්පාදනය, සහල් ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන, ඇදුම් මැසීම, කොහු ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන තිදුසුන් ලෙස දැක්විය හැකි ය.

2.1 වගුව

පාරම්පරික ශිල්ප යුතාය මත පදනම් වූ කරමාන්ත

කරමාන්ත	ප්‍රදේශ	එමෙන් ම පාරම්පරික ශිල්ප යුතාය (traditional technology) පදනම් කරගෙන කරනු ලබන කරමාන්ත සඳහා ප්‍රසිද්ධ වූ ප්‍රදේශ ද අප රටෙහි දක්නට ලැබේ. 2.1 වගුව බලන්න.
ලි බඩු	මොරටුව	
වේස් මුහුණු	අම්බලන්ගොඩ	
පිත්තල භාණ්ඩ	පිළිමතලාව	
වේවැල් භාණ්ඩ	රදුවඩුන්න	
පැදුරු	දුම්බර	

2.1 සිතියම

පාරම්පරික සිල්ප යෙනය මත පදනම් වූ කර්මාන්ත කිහිපයක පිහිටීම

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ පුදේශයේ පවත්වාගෙන යනු ලබන කර්මාන්ත තුනක් නම් කර ඒවායින් ඔබ පුදේශයට ලැබේ ඇති වාසි මොනවා දැයි දක්වන්න.
2. වගුවෙහි සඳහන් තොරතුරු පදනම් කරගනීමින් එක් එක් කර්මාන්ත පිහිටා ඇති පුදේශ, දිස්ත්‍රික්ක හා පලාත් ගළපා සකස් කර නැවත ලියන්න.

කර්මාන්තය	පුදේශය	දිස්ත්‍රික්කය	පළාත
වෙස්මූහුණු	පිළිමතලාව	ගාල්ල	දකුණු
පිත්තල භාණ්ඩ	අම්බලන්ගොඩ	මහනුවර	මධ්‍යම
පැයුරු	බංගදේශය	පුත්තලම	වයඹ
දළ, ගොඩල්	දුම්බර		

පැවරුම

මෙම පුදේශයේ ස්වාභාවික සම්පත් ඇසුරු කරගෙන කළ හැකි කර්මාන්ත ආග්‍රයෙන් පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

කර්මාන්ත	ස්වාභාවික සම්පත්

සේවා කටයුතු

පාසල හා නිවස අවට වටපිටාවේ පවත්නා ආර්ථික කටයුතු අතර සේවා කටයුතු ද වැදගත් වේ. මිනිස් අවශ්‍යතා යම් ආයතනයක් මගින් ඉටු කරනු ලබන්නේ නම් එය සේවාවක් ලෙස හැඳින්විය හැකි ය. මෙම පුදේශයේ මෙන් ම ඕනෑම පුදේශයක සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපන, තැපැල්, ප්‍රවාහන, බැංකු, ආරක්ෂක වැනි සේවාවන් දක්නට ලැබේ. 2.7 රුපයෙන් එසේ සපයනු ලබන සේවාවන් කිහිපයක් දක්වා ඇත.

මෙම සේවාවන්ගෙන් කිහිපයක් රජය මැදිහත් වී නොමිලේ ලබා දෙන අතර ඇතැම් සේවාවන් පෙන්ගලික අංශය මගින් පවත්වාගෙන යනු ලැබේ.

රජය මැදිහත් වී සහනදයී මිලකට ලබාදෙන සේවාවන් ද ඇත. නිදුසුන් ලෙස ප්‍රවාහනයේ දී වාර ප්‍රවේශපතු නිකුත් කිරීම, රාජ්‍ය ඔපුසල මගින් සහනදයී මිලකට ඔඟාපද වර්ග ලබා දීම නිදුසුන් ලෙස දක්විය හැකි ය.

පුදේශයේ ජනතාවට එදිනීද ජ්‍යෙන් කටයුතු පවත්වාගෙන යාම සඳහා මෙම සේවාවන් ප්‍රයෝගනවත් වේ.

2.7 රුපය විවිධ සේවා

ඔබගේ ප්‍රදේශයේ ජනතාව ද මෙටැනි සේවා සැපයීමේ කාර්යයෙහි නිරත ව සිටිමට පුළුවන. කායික මානසික වශයෙන් ගුමය වැය කරමින් කෘෂිකාර්මික, කාර්මික හෝ යම් සේවාවක නිරත ව සිටි නම් ඒ සියලු දෙනාගෙන් ම සිදුවන්නේ විශාල සමාජ මෙහෙවරකි. එමෙන් ම විවිධ වූ වංත්තින්හි නිරතවන්නේ කුමන ආකාරයකින් හෝ සමාජය ගොඩනැගීමට දෙක වෙති.

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ ප්‍රදේශයේ පවත්නා විවිධ සේවාවන් හා ඒවායින් ඉටුකරන කාර්යයන් දෙක බැඟින් ලියන්න.
2. පාසල් සිපුවකු වශයෙන් ඔබ භූක්ති විදින සේවාවන් තුනක් නම් කරන්න.
3. එම සේවාවන් භූක්ති විදිමේ දී ඔබගෙන් ඉටුවිය යුතු යුතුකම් මොනවාදුයි ලියා දක්වන්න.

පාරිභාෂික වචන

- பரிசுரம்
 - ஜூலை சீவனாவய
 - திரீக்ஷணம்
 - மாநாடு பரிசுரம்
 - ஹெதிக பரிசுரம்
 - காக விவி஦ந்வய
 - சுதந்வ விவி஦ந்வய
 - பூஜாவு
 - வேரல் தீர
 - தைதிதலை
 - ஒழுமி
 - கலூகர விதி
 - பாட்டிய
 - மேற்கூண்க வெபூமி
 - தீவின்
 - பூதீய பரிசுரம்
 - நாரெக பரிசுரம்
 - சுதந்வ பூஜாவு
 - சுங்வாரக பக்ஷீன்
 - கூரூப வீண்ஶ
 - வாழுமேங்கலை
 - அபூவா
 - வீத / தில்
 - காதின்
 - பராஞ்சனம்
 - உரகைன்
 - சீவாஹிவ சௌந்தரயய
 - பாடு சுங்கப்பனம்
 - சுதந்வ வினாய
 - தனவரை
 - தீவநோபாய
 - ஆர்தீக குடியூ
 - காதிகார்த்திக குடியூ
 - கா. தீவியாவத
 - தெந் கலாபய
 - வீயலை கலாபய
 - அதரமேடி கலாபய
 - அலிசிமீன்
 - அமூலுங்
 - ஜீல் ஆநய
 - Environment
 - Nature of the land
 - Observation
 - Human environment
 - Physical environment
 - Plant diversity
 - Animal diversity
 - Community
 - Coastal belt
 - Plains
 - Slopes
 - Mountainous lands
 - System
 - Climatic effects
 - Organisms
 - Rural environment
 - Urban environment
 - Animal community
 - Migrant birds
 - Birds species
 - Atmosphere
 - Waste
 - Seeds
 - Insects
 - Pollination
 - Reptiles
 - Natural beauty
 - Soil conservation
 - Coexistence
 - Ethnic group
 - Occupation
 - Economic activities
 - Agricultural activities
 - River valley
 - Wet zone
 - Dry zone
 - Intermediate zone
 - Informal
 - Raw materials
 - Technological skills
 - சூழல்
 - நிலத்தின் இயல்பு
 - அவதானித்தல்
 - மனித சூழல்
 - பெளதிகச் சூழல்
 - தாவர பல்வகைமை
 - விலங்குப் பல்வகைமை
 - சமூகம்
 - கரையோரம்
 - சமவெளி
 - சாய்வுகள்
 - உயர் நிலம்
 - தொகுதி
 - காலநிலைத் தாக்கங்கள்
 - அங்கி
 - கிராமச் சூழல்
 - நகரச் சூழல்
 - விலங்குச் சமூகம்
 - இடம்பெயர் பறவைகள்
 - பறவைகளின் இனங்கள்
 - வளிமண்டலம்
 - கழிவு
 - விதை
 - பூச்சிகள்
 - மகாந்தம்
 - ஊர்வன
 - இயற்கை அழகு
 - மட்பாதுகாப்பு
 - சக ஜீவனம்
 - இனப்பிரிவு
 - தொழில்
 - பொருளாதார நடவடிக்கைகள்
 - விவசாய நடவடிக்கைகள்
 - நதிப் பள்ளத்தாக்கு
 - சரவலயம்
 - உலர் வலயம்
 - இடைவலயம்
 - முறைசாராத
 - மூலப்பொருட்கள்
 - கலைநொணம் கொமில்குட்பம்

3

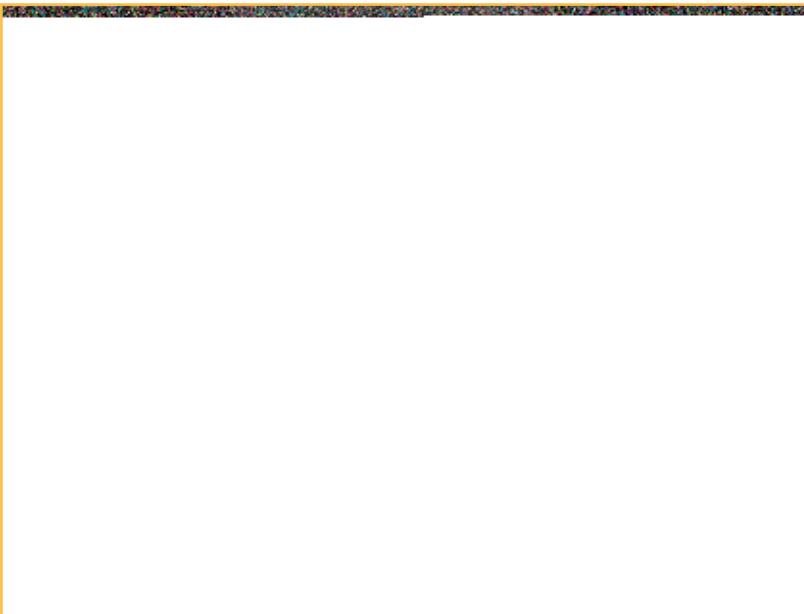
තම නිවස අවට වටපිටාව යහපත් ව පවත්වා ගැනීම

නීරෝගීමත් ජීවිතයක් ගතකිරීම සඳහා ඔබගේ නිවස අවට වටපිටාව යහපත් ව පවත්වා ගැනීම අත්‍යවශ්‍ය වේ. භූමිය, ජලය, පස, ගාක, සත්ත්වයින් හා වායුගේලය ඔබගේ නිවස අවට ස්වාභාවික පරිසරයේ ඇති මූලිකාංග වේ. මෙහිසා දැනුමෙන් දියුණුවත් ම පරිසරයේ මූලිකාංග කෙරෙහි කරනු ලබන බලපෑම ද අධික වී තිබේ. මේ නිසා ඔබගේ නිවස අවට පරිසරයේ ද විවිධ ගැටළු පැන නැගී තිබෙන්නට ප්‍රථමවන. එබැවින් නිවස අවට පරිසරය යහපත් ව පවත්වා ගනීමින් පරිසරය සංරක්ෂණය කරගැනීමට දයක වීම ඔබගේ යුතුකමකි.

තම නිවස අවට වටපිටාවෙහි ඇති ස්වාභාවික මූලිකාංග හඳුනා ගැනීම හා අවට පරිසරය යහපත් ව පවත්වා ගැනීම පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබා දීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වේ.

භූමිය

පරිසරයේ මූලිකාංගයක් වන භූමිය, විවිධ අයුරින් ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ආකාරය 3.1 රුපයෙන් දැක්වේ.

3.1 රුපය

භූමිය සම්පතක් ලෙස ප්‍රයෝගනයට ගන්නා ආකාරය

මලගේ පාසල් භූමිය මෙන් ම ගෙවත්ත සැලසුම් සහගත ව සකස් කර විධීමත් ලෙස පරිහරණය කිරීමෙන් නිවස අවට වටපිටාව ද යහපත් ව පවත්වා ගැනීමට ප්‍රශ්නවන.

නිවස අවට භූමිය විධීමත් ව පරිහරණය කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි ඔබගේ අවධානය යොමු කරන්න.

- පස සේදු යන ස්ථාන සෞයා කාණු කැපීම, ආවරණ හෝ වැවීම හෝ ගල්වැටි දීම්
- දහයියා, කොහුබත්, පිදුරු වැනි වැස්මක් යෙදීම.
- කොම්පෝස්ට් පොහොර වලක් සාද මුළුතැන්ගේයින් ඉවතලන ද්‍රව්‍ය, කොළ රෝඩ් එකතු කර පොහොර සාද ගැනීම.

මලගේ නිවස අවට පුද්ගලයේ ඇති සම්පත් හා විතයට ගැනීමේ දී පරිසරයේ විවිධ වෙනස්කම් සිදුවිය හැකි ය.

එවැනි වෙනස්කම් පරිසරයට හානි තොවන අයුරින් සිදු කිරීමට ඔබගේ අවධානය යොමුවිය යුතු ය.

3.2 රුපය භූමිය විධීමත් ව පරිහරණය කිරීම

පැවරුම්

1. ඔබගේ ගෙවත්තේ හෝ පාසල් භූමියේ කොටසක් තොරා ගෙන විධීමත් ව එම බිම කොටස පරිහරණය කළ හැකි ආකාරය පිළිබඳ සැලැස්මක් සකස් කරන්න.
2. ගුරු උපදෙස් ලබාගෙන එම සැලැස්ම ක්‍රියාවට තැබන්න.

භූමිය අවිධිමත් ලෙස පරීහරණය කෙරෙන ආකාරය හා ඉන් ඇති වන ප්‍රතිච්චිපාක 3.3 රුපයෙන් දැක්වේ.

පරිසර පද්ධති
(eco system)
විනාග වීම

පාංශ බාධ්‍යනය
(Soil erosion)

සත්ත්ව
වාසස්ථාන විනාග වීම
(Destruction of animal
habitats)

ගංච්‍රුර
(Floods)

නායයාම
(Land slides)

පානීය ජල හිගය,
නියගය
(Droughts)

අවිධිමත් පරීහරණය

- මහා පරිමාණයෙන් කෘෂි බිම ව්‍යාප්ත කිරීම.
- කදු බැවුම්වල වගා කිරීම.
- කෘෂි රසායනික ද්‍රව්‍ය බහුල ලෙස හාටිත කිරීම.
- උජ්, ගබෝල් වැනි කටයුතු සඳහා මැටි කැපීම.
- ගංගාවලින් අසීමිත ලෙස වැළි ගොඩ දැමීම.
- පුණුගල් කැඩීම.
- මැණික් සඳහා අවිධිමත් ලෙස පොලෝව කැණීම.

3.3 රුපය
භූමිය අවිධිමත් ලෙස පරීහරණය කිරීම හා ඉන් ඇති වන ප්‍රතිඵල

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ නිවස අවට වට්පිටාවේ භූමිය ප්‍රයෝගනයට ගෙන ඇත්තේ කුමන කටයුතු සඳහා දී?
2. එම භූමි පරිහරණ කුම නිසා භූමියට සිදු වී ඇති හානි තුනක් සඳහන් කොට ඒවා අවමකර ගැනීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න.

ඡලය

විවිධ අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීම සඳහා හාවිතයට ගන්නා ඡලය, ජීවීන්ගේ පැවැත්මට අත්‍යවශ්‍ය වූ ස්වාභාවික සම්පතකි. ඡලය හාවිතයට ගන්නා විවිධ අවස්ථා 3.4 රුපයෙන් දැක්වේ.

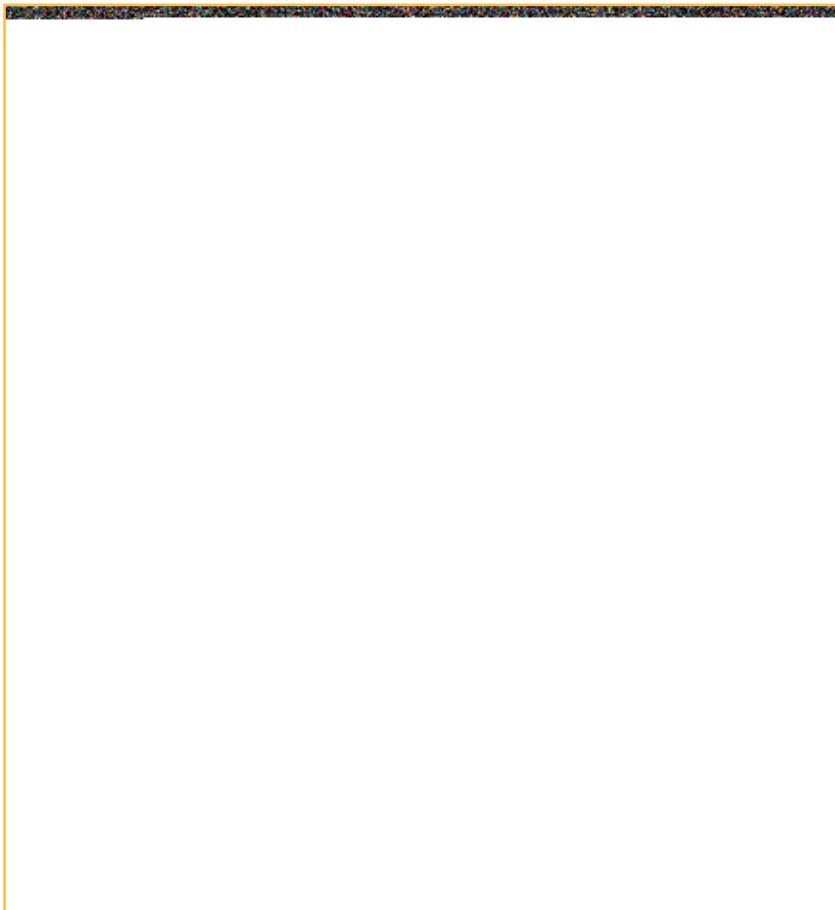
3.4 රුපය

ඡලය හාවිතයට ගන්නා විවිධ අවස්ථා

ශ්‍රී යාකාරකම

1. 3.4 රුපය නිරික්ෂණය කර ජලය භාවිතයට ගන්නා අවස්ථා සඳහන් කරන්න.
2. ඔබගේ නිවැසියන් විවිධ අවශ්‍යතා සඳහා ජලය ලබාගන්නා කුම (මුලාකු) සඳහන් කරන්න.
3. ජලය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ දී ජල නාස්තිය සිදු වන අවස්ථා නිදුසුන් සහිත ව දක්වන්න.

අවධිමත් ලෙස ජලය පරිහෝජනයට ගන්නා ආකාරය 3.5 රුපයෙන් දැක්වේ. මෙමෙස ජලය අපනේ යාම නිසා නොයෙකුත් ගැටුපු ඇති විය හැකි ය.

3.5 රුපය
අවධිමත් ජල පරිහෝජන අවස්ථා

3.1 වගුව

ජලය හිගවීමෙන් ඇති විය හැකි ගැටලු සහ ජල සම්පත තිරසාර ව පවත්වා ගැනීම (Sustainability) සඳහා ගත හැකි පියවර

ජලය හිගවීමෙන් ඇති විය හැකි ගැටලු	ජලය තිරසාර ව පවත්වා ගැනීම සඳහා ගත හැකි පියවර
පානීය ජලය හිග වීම. ඡේවින්ගේ පැවැත්මට තරජනයක් වීම. කෘෂිකාර්මික හා කාර්මික කටයුතු අඩාල වීම. ලෙඛරෝග ව්‍යාප්ත වීම. පස නිසරු වීම. ජලවිදුලිබල නිෂ්පාදනය අඩාල වීම.	නාස්තිය හා අපතේ හැරීමෙන් වැළකීම. අරපිරිමැස්මෙන් හාවිතය පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීම. පානීය ජලය අපිරිසිදු කිරීමෙන් වැළකී සිටීම. වන වැස්ම ආරක්ෂා කිරීම හා ගාක සිටුවීමට පෙළඳවීම. ජල මූලාශ්‍ර ආරක්ෂා කිරීම හා දුෂ්ඨය වීම වැළැක්වීම. ජල සංරක්ෂණය කිරීමේ වැදගත්කම පිළිබඳ ව ජනතාව දැනුවත් කිරීම. ගහස්ථ ජල පරිහරණයේ දී අපතේ යන ජලය වෙනත් දෙයකට යොදවා ගැනීම. වැසි ජල වැංකි හාවිතයට භුරු කිරීම.

ක්‍රියාකාරකම්

- 3.6 රුපය නිරීක්ෂණය කොට ජල දුෂ්ඨය (water pollution) සිදුවිය හැකි කුම තුනක් ලියන්න.
- ජල දුෂ්ඨය නිසා සිදු විය හැකි අහිතකර ප්‍රතිඵල තුනක් සඳහන් කරන්න.
- ජල දුෂ්ඨය වැළැක්වීම සඳහා යෙදිය හැකි උපතුම හතරක් ඉදිරිපත් කරන්න.
- අවිධිමත් ජල පරිහරණය වළක්වාලීමට ඔබට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග දෙකක් ලියන්න.

විවිධ මානව ක්‍රියාකාරකම් නිසා ජලය දුෂ්ඨණයට ලක්වන අවස්ථා 3.6 රුපයෙන් දැක්වේ.

ජල දුෂ්ඨණය

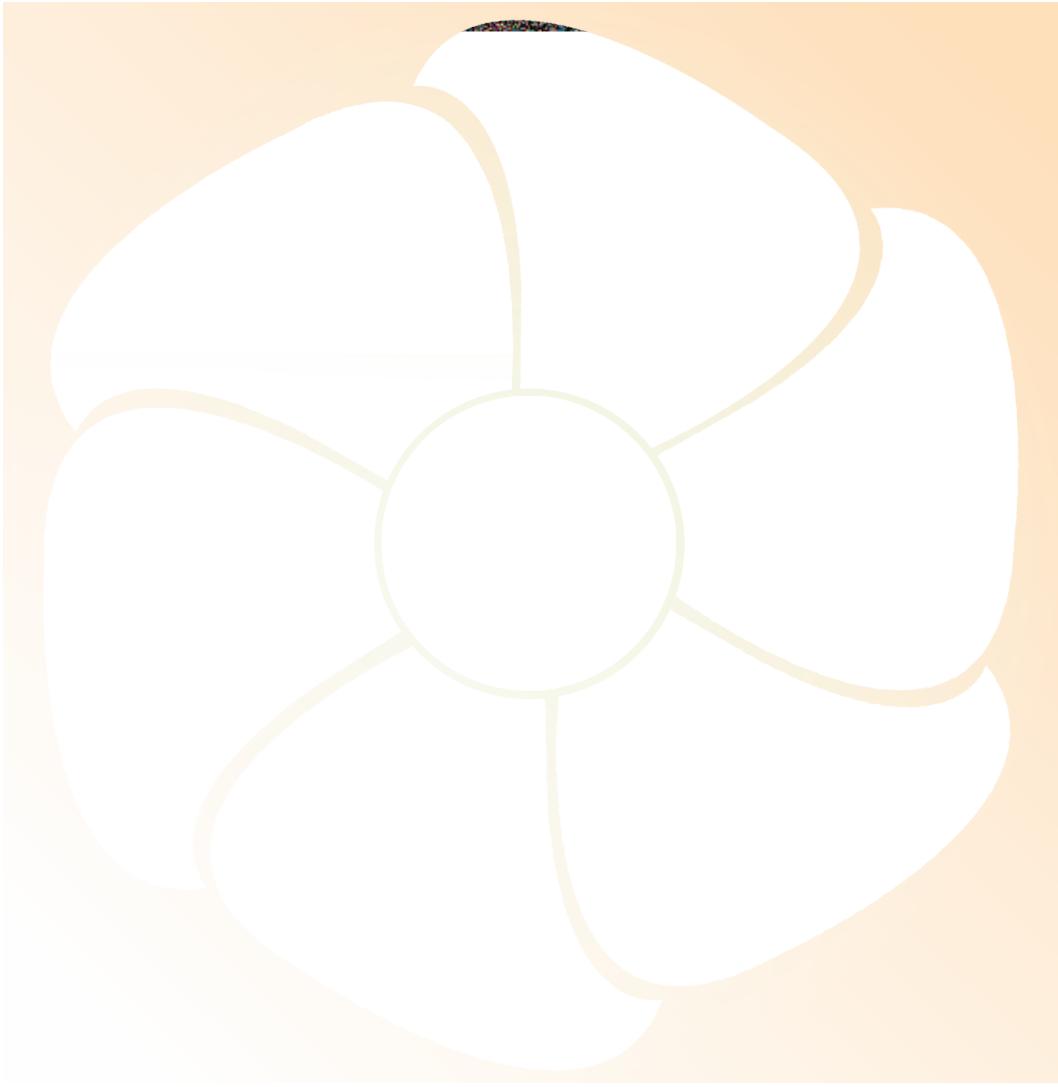

3.6 රුපය
අවට පරිසරයේ ජලය දුෂ්ඨණය වන අවස්ථා

වාතය

බල අප කාගේත් පැවැත්ම සඳහා ජලය මෙන් ම වාතය ද අත්‍යවශ්‍ය සාධකයකි. වායුගේලයේ පවත්නා වායුවරුග අතරින් ග්‍රෑසනයට අවශ්‍ය ඔක්සිජන් වායුවත්, ගාක වර්ධනයට අවශ්‍ය තයිටූජන් වායුවත් වඩාත් වැදගත් වේ. විවිධ මානුෂ ක්‍රියාකාරකම් නිසා අප අවට ඇති වායුව දුෂ්ඨණය වෙමින් පවතී. 3.7 රුපය බලන්න. එලෙස වායුව දුෂ්ඨණය වීමේ ප්‍රතිඵල මිනිසාට පමණක් නොව සතුන්ට හා ගාකවලට ද අහිතකර ලෙස බලපානු ලැබේ.

වායු දුෂණය (Air pollution)

3.7 රුපය
වායුව දුෂණය වන අවස්ථා

ක්‍රියාකාරකම්

01. 3.7 රුපය නිරීක්ෂණය කොට වායුව දුෂණයට ලක්විය හැකි අවස්ථා නම් කරන්න.
02. දුෂ්ඨත වායුව (polluted air) ආශ්වාස කළ විට ඔබට අත්විදිමට සිදු වන අපහසුතා සඳහන් කරන්න.

වායු දූෂණය නිසා ඇති වන ප්‍රතිඵල

වායු දූෂණය නිසා ඇති වන අනිතකර ප්‍රතිඵල දෙකක් පහත දක්වේ.

1. ශ්‍රව්‍යන් පද්ධතිය ආශ්‍රිත
රෝග ඇති වීම
 - කැස්ස
 - පෙණහලු මූලිකා
 - පිනස
 - අදුම
 - තද හිසරදය
2. අමුල වැසි ඇති වීම
 - ජලය දූෂණය වීම
 - ජලජ ජීවීන් විනාශ වීම
 - වන විනාශය
 - පසට හානි සිදු වීම

පැවරුම්

01. ඔබගේ නිවස හා පාසල අවට පරිසරයෙහි භූමිය, ජලය හා වායුව දූෂණය කෙරෙන මානව ක්‍රියාකාරකම් පිළිබඳ ව තොරතුරු රස් කර පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

ස්වභාවික පරිසරයේ මූලිකාංග	අවධිමත් මානව ක්‍රියාකාරකම්	ඒහි ප්‍රතිඵල	භානිය/දූෂණය අවම කරගැනීමට ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග
භූමිය ජලය වායුව			

02. භූමිය, ජලය, වායුව දූෂණය වීමෙන් වළක්වා ගැනීම හා සංරක්ෂණය කිරීම යන තේමා යටතේ පෝස්ටර නිර්මාණය කොට පාසල් භූමිය තුළ පුද්ගලනය කරන්න.

බලශක්තිය (Energy)

උදෑසන අවදී වූ මොහොතේ සිට විවිධ කාර්යයන් ඉටුකර ගැනීමට අපි විවිධ බලශක්ති ප්‍රහාර හාවිත කරන්නෙමු. ආහාර පිළියෙල කිරීම, පවිත්‍ර කිරීම, සන්නිවේදන උපකරණ හාවිතය, ආලෝකය ලබාගැනීම, ප්‍රවාහනය ආදි කාර්යයන් රසකට බලශක්තිය උපකාරී වේ. අප ලබාගන්නා සියලු ම බලශක්තිවල මූලික ප්‍රහාර වන්නේ සූර්යයා ය.

අනිතයේ දී මිනිසා තම කාය ගක්තිය ද පසුව සත්ත්වයින් ද විවිධ කාර්යයන් කිරීමට උපයෝගී කරගෙන තිබේ. මිනිසා සහ සත්ත්වයින් එම කාර්යයන් කිරීමට අවශ්‍ය ගක්තිය ආහාර මගින් ලබාගන්නා අතර යන්තු සූත්‍රවලට අවශ්‍ය ගක්තිය, ඉන්දන, විදුලිය හෝ වෙනත් කුම මගින් ලබාගනී.

බලශක්ති ඉල්ලම ඉහළ යාමට හේතු

- ජන සංඛ්‍යාව වැඩි වීම
- පාරිභෝගික අවශ්‍යතා ඉහළ යාම
- කාර්මික කටයුතුවල වර්ධනය
- ප්‍රවාහන දියුණුව
- ස්වන තත්ත්වය උසස් වීම

මෙහේ නිවසේද විවිධ කාර්යයන් සඳහා ජල විදුලිය (hydroelectricity), බනිජ තෙල් (mineral oil), ස්වහාවික ගැස් (natural gas), සූර්ය ක්තිය (solar power) (සූර්ය කෝෂ - solar cells) හා දුව වැනි බලශක්ති ප්‍රහව හාවිත කිරීමට පුළුවන. නිවසේ අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීම සඳහා බලශක්තිය පරිහරණය කිරීමේද එය ඉතාමත් කාර්යක්ෂම ව හා කුමවත් ව අරපිරිමැස්මෙන් කිරීමට පුරුදු විය යුතු ය.

නිවසේ බලශක්තිය පරිහරණය කිරීමේද,

- අවශ්‍ය තැනට හා අවශ්‍ය අවස්ථාවට පමණක් විදුලි පහන් දැඳීම්.
- වඩාත් කාර්යක්ෂමතාවක් ලබාදෙන විදුලි පහන් හාවිත කිරීම. (ප්‍රසංඝිත ප්‍රතිදිජ්‍ය විදුලි පහන (Compact Fluorescent Lamp - CFL), ආලෝක විමෝෂක බියෝඩ (Light Emitting Diode - LED) වැනි විදුලි පහන්)
- ශිතකරණය හාවිතයේද දෙර අරින වාර්ගණ්‍ය සහ දෙර හැර තැබීමේ කාලය හැකි තරම් අඩු කිරීම.
- හැකි සැම විට ම මැදිමට අවශ්‍ය රෙදි එකවර මැද ගැනීම.
- කාපය අපතේ තොයන දිර ලිප් හාවිතය
- ආභාර පිසීමෙන් පසු ලිප නිවා දුමීම (දර ලිප)
- ගැස් ලිප හාවිතයේද එස් සඳහා සකස් කරන ලද විශේෂිත හාජන හාවිත කිරීම
- වාහන හාවිතයේද ඉන්ධන අරපිරිමැස්ම සඳහා සැලසුම් සහගත ව කාර්යයන් කිහිපයක් එකවර සිදු කර ගැනීම.

3.8 රුපයෙන් විවිධ බලශක්ති ප්‍රහවයන්ද බලශක්තිය යොදගන්නා විවිධ අවස්ථා ද දක්වේ.

3.8 රුපය
විවිධ බලශක්ති ප්‍රහව සහ බලශක්තිය යොදාගන්නා අවස්ථා

ක්‍රියාකාරකම්

01. 3.8 රුපයෙන් දැක්වෙන බලශක්ති ප්‍රහව, ප්‍රයෝග්‍රනයට ගන්නා අවස්ථා එම රුපයෙන් තෝරා ලියන්න.
02. ඔබ නිවසේ විවිධ කාර්යයන් සඳහා භාවිත කරන බලශක්ති ප්‍රහව නම් කරන්න.
03. එම බලශක්ති ප්‍රහව භාවිතයේ දී අපතේ යන අවස්ථා සඳහන් කරන්න.

බලශක්තිය අරපිටමැස්මෙන් හාවිත කිරීම

60W විදුලි බල්බයක් මගින් අප
ලබාගන්නා ආලෝකය නිවැරදි
ප්‍රමිතියට අනුව නිෂ්පාදනය කරන ලද
11W CFL බල්බයක් මගින් ලබාගත
හැකි ය. 60W බල්බ පහක් වෙනුවට
11W CFL බල්බ පහක් යෙදුවහොත්
245W විදුලිය ඉතිරි වේ.

3.9 රුපය

ප්‍රසංගිත ප්‍රතිදිප්ත විදුලි පහන (CFL බල්බය)

100W විදුලි බල්බයක් මගින්
ලබාගන්නා ආලෝකය නිවැරදි
ප්‍රමිතියට අනුව නිෂ්පාදනය
කරන ලද 9W LED බල්බයකින්
ලබාගත හැකි ය.

3.10 රුපය

ଆලෝක විමෝෂක බියෝඩය (LED බල්බය)

දර අඩුවෙන් යොද ගනිමින්
ଆරක්ෂාකාරී ව පහසුවෙන් මෙන්
ම කඩිනමින් ඉවුම් පිහුම් කිරීමට
කාර්යක්ෂම දර උදුන උපකාරී වේ.

3.11 රුපය

කාර්යක්ෂම දර උදුනක්

බලශක්ති අවශ්‍යතා සඳහා වැදගත් වූ විකල්ප ගක්තියක් ලෙස ජීව වායුව (Bio-gas) හැදින්විය හැකි ය. අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය කරමින් ගෘහස්ථා පරිභේදනය සඳහා සකස් කර ගත් ජීව වායු එකකයක් (bio-gas unit) 3.12 රුපයෙන් දැක්වේ. මූල්‍යතැන්ගෙයින් ඉවත්ලන අපද්‍රව්‍ය, තිව්‍ය අවට පරිසරයේ ඇති සැල්වීනියා, දිය හබරල, ග්ලිරිසිඩියා (Gliricidia) වැනි ගාක වර්ග කුඩාවට කළන ලද පිදුරු, ගොම දියර වැනි දේ, ඒ සඳහා හාවිත කළ හැකි ය.

මෙම ජ්වලා වායු ඒකකයෙන් නිවසට විදුලිය මෙන් ම වරින් වර ඉවත් කරන අපද්‍රව්‍ය ගෙවත්තේ එළවෘත කොටුවට සාරවත් පොහොරක් ලෙස ද භාවිත කළ හැකි වේ.

3.12 රුපය

ජ්වලා වායු ඒකකයක් සහ එයින් ලබා ගත හැකි
ප්‍රයෝගන

සූර්ය කෝෂ මගින් සූර්ය ගක්තිය අවශ්‍යෝගණය (absorption) කර එයින් බලශක්තිය නිපදවා නිවසේ බලශක්ති අවශ්‍යතා සපුරාගත හැකි ය. මේ සඳහා දැරීමට සිදුවන මූලික වියදම අධික වුව ද සෙසු බලශක්ති භාවිතයේ දී මෙන් පරිසර භානි සිදු නොවේ.

3.13 රුපය
සූර්ය කෝෂ

ක්‍රියාකාරකම්

1. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ හරි නම් $\sqrt{ }$ ලකුණ ද වැරදි නම් \times ලකුණ ද යොදන්න.
 1. අපදුව්‍ය ප්‍රයෝග්‍රහයට ගෙන ජීව වායු උත්පාදනය කළ හැකි ය.
 2. ජීව වායුවෙන් තිවසට ආලේඛය ලබාගත හැකි ව්‍යව ද ඉවුම් පිහුම් කළ තොහැකි ය.
 3. ජීව වායු ජනකයකින් ඉවත් කරන අපදුව්‍ය ගෙවත්තේ එළවල කොටුවට දැමීම තුළුණුසු ය.
 4. විදුලි බල්බ ගණනාවකට එක ම ස්විචයක් භාවිත කිරීමෙන් විදුලි නාස්තිය අවම කර ගත හැකි ය.
 5. විදුලි බිල අඩු කර ගත හැකි ක්‍රමයක් ලෙස ප්‍රසංගිත ප්‍රතිදිපේන විදුලි පහන් (CFL) දැල්වීම කළ හැකි ය.
 6. බොරතෙල් ආගුරෙන් පෙලුල්, බිසල් මෙන් ම ගැස් ද ලබා ගැනීමට පුළුවන.

2. විදුලි බල්බ/රුපවාහිනිය/ලිප හාවිත කිරීමේ දී ඒ සඳහා යොදගත හැකි විකල්ප බලශක්ති නම් කරන්න.
3. ඔබ නිවසේ පාවිච්ච කරන විදුලිය පිරිමසා ගැනීම සඳහා ඔබට සහ ඔබගේ ප්‍රවූලේ සාමාජිකයන්ට අනුගමනය කළ හැකි ක්‍රියාමාර්ග තුනක් සඳහන් කරන්න.

පැවරුම්

වේලාව	ප.ව 3.30 - ප.ව 6.00	ප.ව 6.00 - ප.ව 9.00	ප.ව 9.00 - ප.ව 10.00
දැනය සදුන අගහරුවාද බදු ඛහස්පතින්ද සිකුරාද සෙනසුරාද ඉරිද	දැන විදුලි තුළ සංඛ්‍යාව රුපවාහිනි යන්ත්‍රය තීයාත්මක කළ කාල සීමාව විදුලි තෙශත්තිකය හාවින කළ කාල සීමාව විදුලි පංකාව තීයාත්මක කළ කාල සීමාව ආහාර සකස් තිරිමේ උපකරණ හාවින කළ කාල සීමාව දැන විදුලි තුළ සංඛ්‍යාව රුපවාහිනි යන්ත්‍රය තීයාත්මක කළ කාල සීමාව	විදුලි තෙශත්තිකය හාවින කළ කාල සීමාව විදුලි පංකාව තීයාත්මක කළ කාල සීමාව ආහාර සකස් තිරිමේ උපකරණ හාවින කළ කාල සීමාව දැන විදුලි තුළ සංඛ්‍යාව රුපවාහිනි යන්ත්‍රය තීයාත්මක කළ කාල සීමාව	විදුලි තෙශත්තිකය හාවින කළ කාල සීමාව විදුලි පංකාව තීයාත්මක කළ කාල සීමාව ආහාර සකස් තිරිමේ උපකරණ හාවින කළ කාල සීමාව

ඉහත වගුව උපයෝගි කරගෙන ඔබගේ නිවසේ විදුලිය පරිහරණය කරන අවස්ථා සටහන් කරන්න. ඔබ රස් කරගත් තොරතුරු උපයෝගි කරගෙන ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙන්න.

1. ඔබගේ නිවසේ වැඩි වගයෙන් හාවිත කරන විදුලි උපකරණය කුමක් ද?
2. වැඩි ම කාල සීමාවක් හාවිතයට ගෙන ඇති විදුලි උපකරණ, කාල සීමාව අනුව අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.
3. ඔබගේ සටහනට අනුව නිවසේ විදුලි උපකරණ පරිහරණය කිරීම පිළිබඳ ඔබට ඉදිරිපත් කළ හැකි වෙනත් කරුණු මොනවා ද?

4. මබ නිවසේ භාවිත කරන වෙනත් බලගක්ති වර්ග මොනවා ද?
5. නිවසේ විදුලිය පිරිමසා ගැනීම සඳහා මබට ඉදිරිපත් කළ හැකි යෝජනා මොනවා ද?

අපදුවා (waste materials) බැහැර කිරීම

නිවසේ දී මෙන් ම නිවස හා පාසල අවට පරිසරයෙන් ද අප ඉවතලන ද්‍රව්‍ය බොහෝ ය. ඒවා අපදුවා ලෙස හැදින්වේ. එම අපදුවා ජනතාය වන මූලාශ්‍ර අනුව ගෘහස්ථි, කාෂිකාර්මික හා කාර්මික ලෙස වර්ග කළ හැකි ය. මෙම අපදුවා ගෙවත්තේ යම් තැනාක එකතු කර තැබීමට හෝ වල දැමීමට හෝ කුණු ගොඩකට දැමීමට බොහෝ විට අප පුරුෂු ව සිටින්නෙමු. එහෙත් දිරාපත් නොවන අපදුවා එසේ බැහැර කිරීම පරිසරයට අහිතකර වේ. ජනසංඛ්‍යාව අධික වීමත්, ඉඩකඩ සීමිත වීමත් නිසා නාගරික පරිසරය තුළ අපදුවා බැහැර කිරීම ගැටුවක් වී තිබේ. අපදුවා අනිසි ලෙස බැහැර කිරීමෙන් නිවස අවට පරිසරයේ තුළු, ජලය සහ වායුව දුෂ්‍රණය වේ. එමගින් සිදු වන හානිය වළක්වා ගැනීම කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමුවිය යුතු ය. ඒ සඳහා,

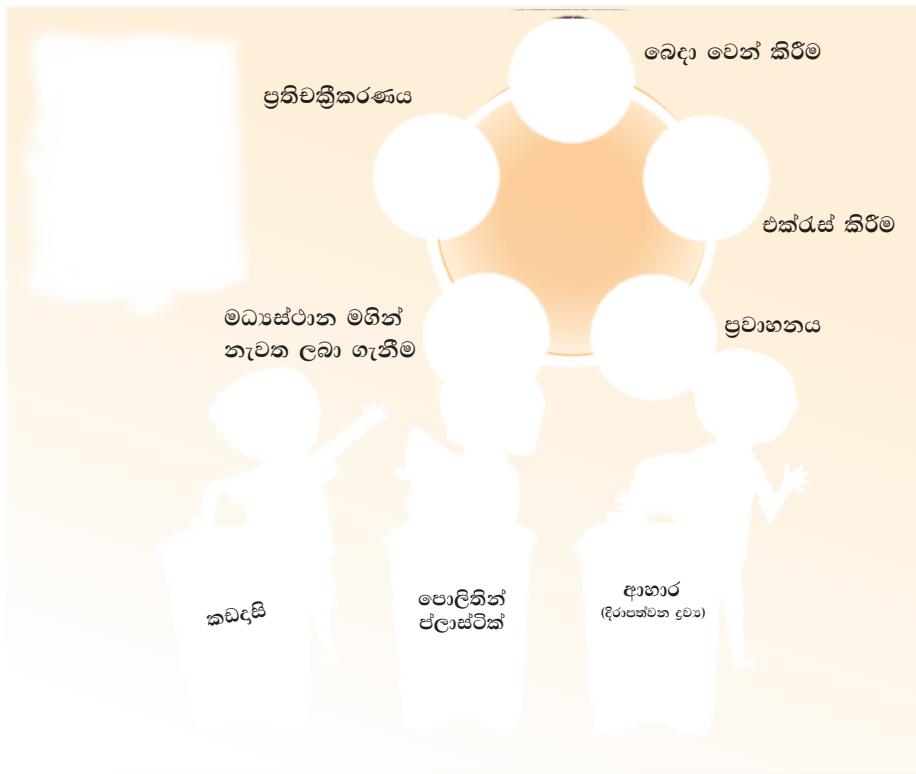
- හාවිතයට ගත හැකි ද්‍රව්‍ය තැවත හාවිතයට ගැනීම. (Reuse)

නිදසුන් :- පෙළපොත්, ඇසුරුම් පෙටිටි (අයිස්ක්වීම් වැනි), විදුරු බේතල් යනාදිය
- ප්‍රතිච්ඡිකරණය (Re-cycle) - පොලිතින්, ජ්ලාස්ටික් වැනි දිරාපත් නොවන අපදුවා එක්රස් කර, වර්ග කර, ප්‍රතිච්ඡිකරණ ආයතනවලට බාරදීමෙන් ආදයමක් ලබාගැනීම සහ ඒවායින් තැවත හාණ්ඩ නිෂ්පාදනය කිරීම.
- නොදිරන ද්‍රව්‍ය අවම වශයෙන් හාවිතයට ගැනීම. (Reduce)

නිදසුන් :- පොලිතින් ඇසුරුම් මලු, ජ්ලාස්ටික් හාණ්ඩ යනාදිය
- ඉවතලන අපදුවා හාවිතයට ගෙන විවිධ නිරමාණ තනාගැනීම.

නිදසුන් :- පොල්කටු - පොල්කටු හැඳි, විසිතුරු හාණ්ඩ විදුලි බුබුල - ලාම්පු රෙදි කැබලි - පාඨිසි, කුෂන් කවර
- මූලතැන්ගෙයින් ඉවතලන අපදුවා, කාෂිකාර්මික අපදුවා, කොළඹරාඩු යනාදිය යොද ගනීමින් ජ්ව වායු එකකයක්, කොමිපෝස්ට්‍රි පොහොර වලක් සකස් කිරීම.

- අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට සහ රුවියට ගැලුපෙන පරිදි ආහාර සකස් කර ගැනීමෙන් අපද්‍රව්‍ය ලෙස ඉවත්ලන ආහාර ප්‍රමාණය අඩු කර ගැනීම. එමගින් පවුලේ ආර්ථික තත්ත්වය ද යහපත් මට්ටමක පවත්වා ගැනීමට භැකි වේ.
- අපද්‍රව්‍ය නිසිපරිදි බැහැර කිරීම

3.14 රුපය
අපද්‍රව්‍ය නිසි පරිදි බැහැර කිරීම

ක්‍රියාකාරකම්

1. ඔබ නිවස හා අවට පරිසරයෙන් ඉවත්ලන ද්‍රව්‍ය ඇතුළත් ලේඛනයක් පිළියෙල කරන්න. ඒවා පහත සඳහන් කාණ්ඩ යටතේ වර්ග කරන්න.

ගෘහස්ථ අපද්‍රව්‍ය	කාෂී අපද්‍රව්‍ය	කාර්මික අපද්‍රව්‍ය

2. ඉහත සඳහන් අපද්‍රව්‍ය දිරාපත් වන හා දිරාපත් නො වන අපද්‍රව්‍ය ලෙස වෙන් කරන්න.

3. ඒවා ප්‍රයෝගනයට ගෙන අමතර ආදයමක් ලබාගත හැකි කුම සඳහන් කරන්න.
4. එසේ එක්රේස්වන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය අවම කිරීම සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග යෝජනා කරන්න.

පැවරුම

නිවස හා ගෙවත්තෙන් ඉවතලන දිරාපත් වන ද්‍රව්‍ය එක්රේස් කොට කොමිපෝෂ්ට් පොහොර වලක් සකස්කරගෙන ප්‍රයෝගනයට ගන්න.

පාරිභාෂික වචන

● බනිජ සම්පත්	- Mineral resources	- කනිය බණ්ඩක්
● සංරක්ෂණය	- Conservation	- පෙශීක පාතුකාත්තල්
● නියගය	- Drought	- බරට්සි
● ගංවතුර	- Floods	- බෙංලාප්පෙරුක්කුක්
● පාංශ බාධනය	- Soil erosion	- මණ්ඩාප්පු
● වායු දූෂණය	- Air pollution	- බැංමාස්ථාතල්
● අම්ල වැසි	- Acid rains	- ආමිලමයු
● බලගක්තිය	- Energy	- සක්ති
● සන්නිවේදනය	- Communication	- තොටර්පාටල්
● සූර්ය ගක්තිය	- Solar power	- කුරියසක්ති
● සූර්ය කේප	- Solar cells	- කුරිය කළංක්
● බලගක්ති ප්‍රහව	- Energy sources	- සක්ති මූලාතාරකක්
● ජීව වායු ඒකකය	- Bio Gas Unit	- ඉයිරියල් බායුප් පක්ති
● ප්‍රතිව්‍යුත්කරණ	- Recycling	- මීළ් සුදුර්සි
● කෘෂි ඩීමි	- Agricultural lands	- බිව්‍යාය නිලංක්
● ජල පරිහෝජනය	- Water consumption	- නීරින් නුකර්ව
● තිරසර පැවැත්ම	- Sustainability	- නිලෙපොண්
● වන වැස්ම	- Forest cover	- කාට්ඩුප්පොර්බව
● විකල්ප බලගක්ති	- Alternative energy	- පත්ලීට් සක්ති
● ප්‍රසංගිත ප්‍රතිඵිෂ්ක විදුලි පහන්	- Compact Fluorescent Light	- කස්සිතමාන ඉඩියුල්ල මින්කුමිද්
● ආලෝක විමෝෂක බියෝඩය	- Light Emitting Diode	- ඉඩිරුම් බෙප්ප මින්නතුක්කරුවි

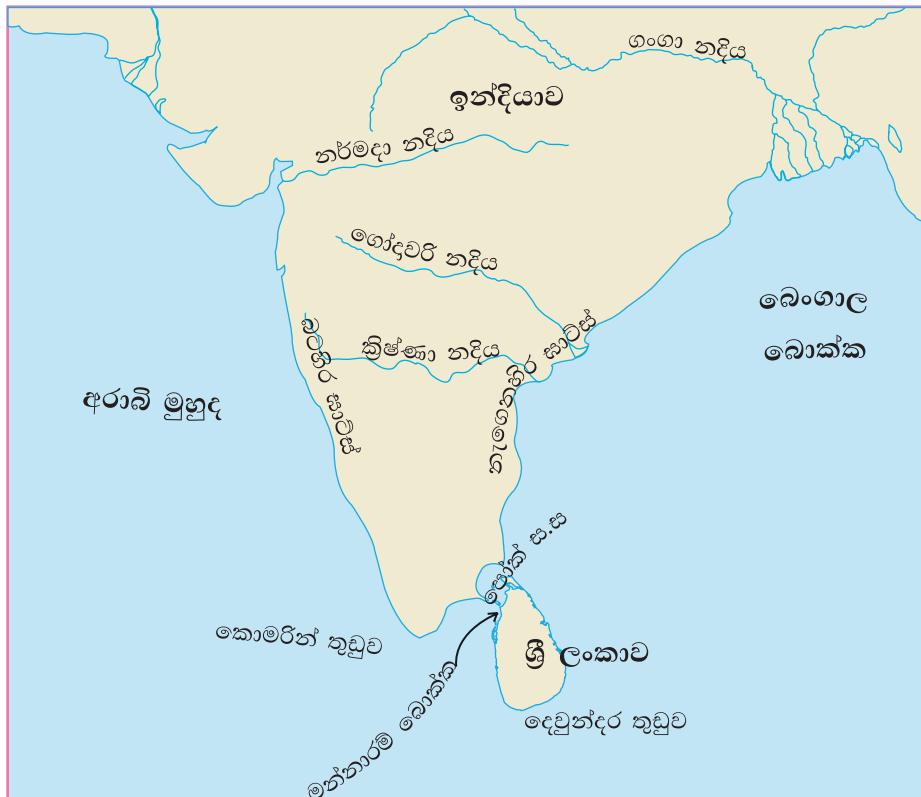
4

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම

ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාවේ සාගරයේ ඉන්දියාවට දකුණින් පිහිටා ඇති දුපතකි. එය ලෝකයේ විශාලතම මහාද්වීපය (continent) වන ආසියා මහාද්වීපයට අයත් වේ. ඉන්දියාවත් ශ්‍රී ලංකාවත් වෙන් වන්නේ පටු මුහුදු තීරයකිනි. 32kmක් පමණ වූ මෙම මුහුදු තීරය පෝක් සමුද්‍ර සන්ධිය (Palk strait) නමින් හැඳින්වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම හා ඒ අනුව ඇති වි තිබෙන විවිධ බලපෑම් පිළිබඳ ව අවබෝධයක් ලබාදීම මෙම පරිච්ඡේදයේ අරමුණ වේ.

ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට ආසන්න ව, එහෙත් වෙන් ව පිහිටා තිබීම නිසා අනතුළ වූ දේශගුණික, දේශපාලනික හා ආර්ථික ලක්ෂණවලින් සමන්විත වේ. (4.1 සිතියම)

4.1 සිතියම

ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට ආසන්න ව දුපතක් ලෙස පිහිටීම

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම,

දේශගුණයට බලපාන ආකාරය

- දූෂ්පතක් ලෙස පිහිටීම නිසා ඉන්දියන් සාගරයේ සිට හමන සුලං මගින් උෂ්ණත්වය සමනය වීම හා වර්ෂය මූල්‍යෝලේ ම වාගේ වර්ෂාව ලැබේම.
- ඉන්දියානු උප මහාද්වීපයේ සිට හමා එන වියලි සුලංවල බලපැම නිසා ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු ප්‍රදේශයේ උෂ්ණත්වය ඉහළ යාම.
- මෝසම් සුලංවල බලපැමෙන් වර්ෂාව ඇති වීම

ආර්ථිකයට බලපාන ආකාරය

- ශ්‍රී ලංකාව අතිතයේ දී මෙන් ම වර්තමානයේ ද පෙර අපර දෙදිග තැව් මාර්ගයේ මධ්‍යස්ථානයක් වීම.
- ශ්‍රී ලංකාවේ වරායන් ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳාමේ ද වැදගත් වීම.
- ආකර්ෂණීය ස්ථාන (attractive places) තිබීම නිසා සංවාරක කර්මාන්තය (Tourist industry) දියුණු වීම.
- බටහිර ජාතින්ගේ පැමිණීමෙන් නව ආර්ථික රටා බිජි වීම.

සංස්කෘතියට බලපාන ආකාරය

- ඉන්දියාව, අරාබිය වැනි රටවලින් විවිධ ජන සමුහ සංක්‍රමණය වීම නිසා විවිධ ජනවර්ග, ආගම් හා භාෂා ඇති වීම.
- බටහිර ජාතින්ගේ පැමිණීමත් සමග ඔවුන්ගේ විවිධ සංස්කෘතික අංග ජන සමාජයට මිශ්‍ර වීම.

ක්‍රියාකාරකම

4.3 සිනියම අධ්‍යායනය කරමින් පහත සඳහන් ප්‍රකාශවලට අදාළ නිවැරදි පිළිතුර වරහන් තුළින් තෝරා හිස්තැන් පුරවන්න.

(බෙංගාල, ඉන්දියන්, මන්තාරම්, පෝක්, ආසියාව)

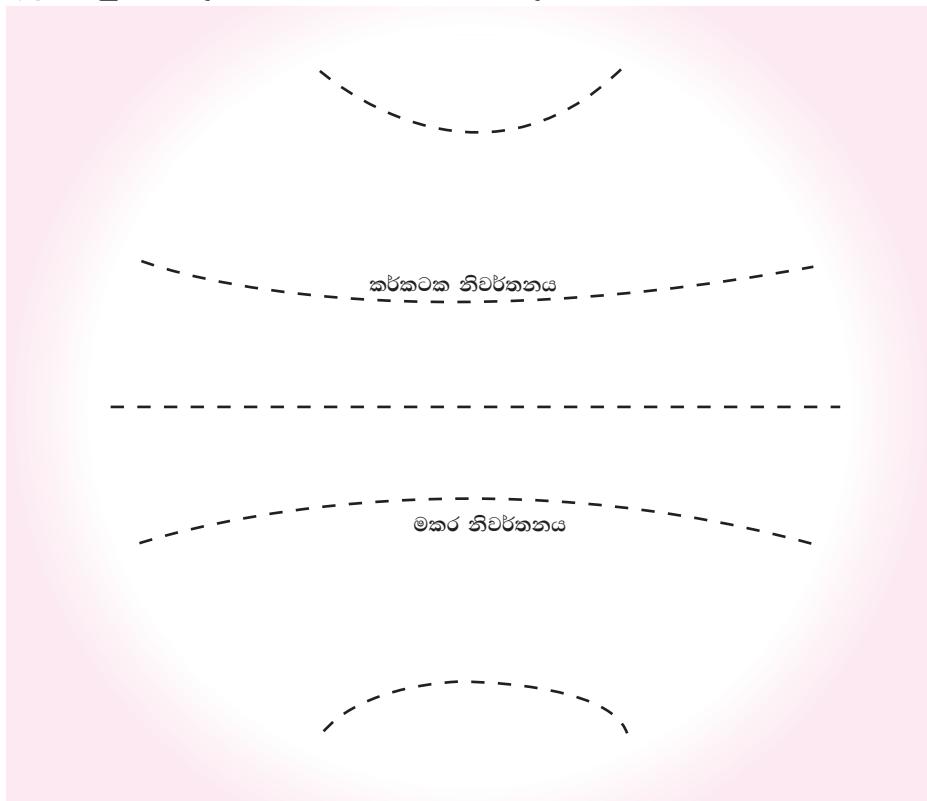
1. ශ්‍රී ලංකාව අයත් වන්නේ විශාල ම මහාද්වීපය වූ ට සි.
2. ශ්‍රී ලංකාවත්, ඉන්දියාවත් අතර බොක්ක පිහිටා ඇත.
3. ශ්‍රී ලංකාවත්, ඉන්දියාවත් වෙන්වන්නේ සමුද්‍ර සන්ධියෙනි.
4. ශ්‍රී ලංකාව පිහිටා ඇත්තේ සාගරයෙහි ය.
5. ශ්‍රී ලංකාවට රීසාන දෙසින් පිහිටා ඇති මූහුදු ප්‍රදේශය බොක්ක නමින් හැඳින්වේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සාපේක්ෂ පිහිටීම

රටක සාපේක්ෂ පිහිටීම (relative location) යනු එම රට, අවට රටවල්, මහාද්වීප, මූහුද හා සාගරවල පිහිටීම සමග සම්බන්ධ කර හැඳුනා ගැනීම සි.

එ අනුව ශ්‍රී ලංකාව,

- ආසියා මහාද්වීපයේ දකුණින් ද
- ඉන්දියන් සාගරයේ උතුරින් ද
- ගිනිකොන දිග ආසියාවට බටහිරන් ද
- අප්‍රිකානු මහාද්වීපයට නැගෙනහිරන් ද පිහිටා තිබේ. (4.2 සිතියම)

4.2 සිතියම
ශ්‍රී ලංකාවේ සාපේක්ෂ පිහිටීම

ක්‍රියාකාරකම

මධ පාසලේ ඇති ආදර්ශ ගෝලය (globe) ආධාර කරගනීමින් ඉහත සඳහන් කරුණු අධ්‍යායනය කරන්න.

4.3 සිතියම

ලෝක සිතියම ඇපුරින් ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටීම

ක්‍රියාකාරකම

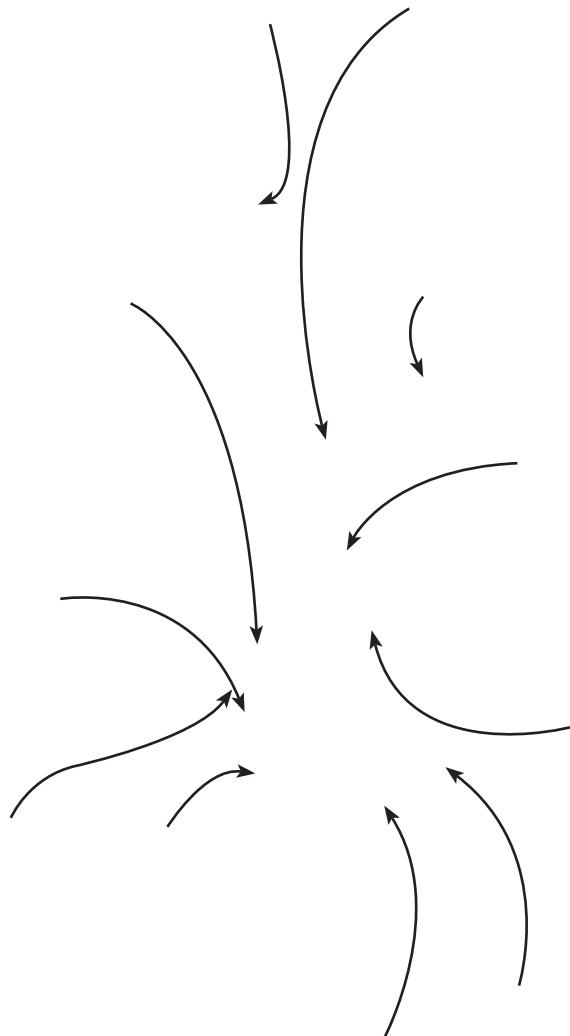
ශ්‍රී ලංකාව ඉන්දියාවට ආසන්න ව පිහිටීම නිසා මෙරට ජන සමාජයේ ඇති වූ වෙනස්කම් සඳහන් කරන්න.

ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි වැදගත් ස්ථාන

වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාව, දකුණු ආසියාවේ වේගයෙන් දියුණු වන රටකි. ආර්ථික හා සමාජයේ ක්‍රේතුවල සිදු වන ප්‍රගතිය එයට හේතු වී ඇත. මේ අතර කැඹී පෙනෙන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති කිහිපයකි.

- තව වරායන්, තව ගුවන් තොටුපළවල් හා අධිවේගී මාර්ග (express ways) ඉදිවීම
- තාගරික සංවර්ධනය

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික, සමාජයේ හා සංස්කෘතික වශයෙන් වැදගත් ස්ථාන කිහිපයක් පිළිබඳ තොරතුරු පහත සිතියමෙන් දැක්වේ.

4.4 සිතියම
ශ්‍රී ලංකාවේ වැදගත් ස්ථාන

4.5 සිතියම

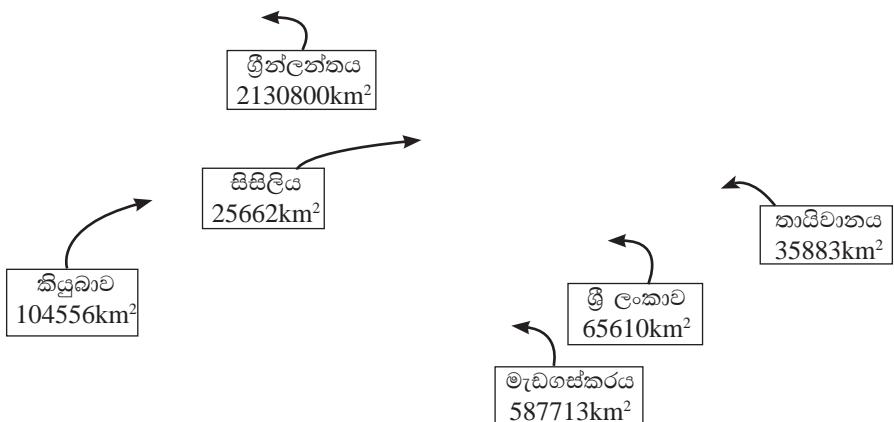
කොළඹ - මාතර, කොළඹ - කුම්බනායක අධිවේදී මාර්ගය
මුලාශ්‍රය - මාර්ග සංවර්ධන අධිකාරිය 03/08/2015

వియాకారకමి

1. ශ්‍රී ලංකාවේ ආකෘති සිතියමක පහත සඳහන් දැක්වු කර නම් කරන්න.
 - මත්තල හා කටුනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන් තොටුපළවල් (International airports)
 - කොළඹ, ත්‍රිකුණාමලය, ගාල්ල හා හම්බන්තොට වරායන්
 - ගාල්ල, බදුල්ල, රත්නපුරය, අනුරාධපුරය, ත්‍රිකුණාමලය, කුරුණෑගල, යාපනය, මහනුවර හා කොළඹ නගර
 2. “සිසුයෙන් දියුණු වන ශ්‍රී ලංකාව” යන මාතකාව යටතේ කෙටි විස්තරයක් ලියන්න.

ලෝකයේ වෙනත් දිපත්

විවිධ ප්‍රමාණයේ දුපත් විගාල සංඛ්‍යාවක් ලෝකය පුරා පිහිටා ඇත. එවැනි දුපත් කිහිපයක් සහ ඒවායේ විගාලත්වය 4.6 සිතියමෙන් දැක්වේ.

4.6 കിട്ടിയാലും

ලෝකයේ දුපත් කිහිපයක් හා ඒවායේ විශාලත්වය

ଓଲୋଗ୍ୟ - <http://en.wikipedia.org> /21/07/2014

ව්‍යාකාරකම

- 4.6 සිතියම් නීරික්ෂණය කොට එහි දක්වා ඇති දුපත් ලෝක ආකෘති සිතියමක ලකුණු කොට තම් කරන්න.
- විභාගන්වය අනුව එම දුපත් පෙළගස්වා ඉදිරියෙන් විභාගන්වය සටහන් කරන්න.

පැවරුම

සිතියම් පොතක් ආධාරයෙන් පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

දුපතේ නම	පිහිටා ඇති සාගරය
ඡපානය	
නවසීලන්තය	
මාලදිවයින	
අයිස්ලන්තය	
ඩ්‍රිතානාස	
සිජේල්ස්	

පාරිභාෂික වචන

• දුපත	- Island	- තීවු
• සාපේක්ෂ පිහිටීම	- Relative location	- සාර්පමෙවිටම්
• සමූද්‍ර සන්ධිය	- Strait	- නීරිණී
• මෙර්සම් සුලං	- Monsoon winds	- පරුවක්කාර්ඩුක්කൾ
• උප මහාද්වීපය	- Sub Continent	- තුණීක කණ්තාම්
• සංකීමණ	- Migration	- මූල්‍යාංශය
• ආදර්ශ ගෝලය	- Globe	- පුකොලාම්
• අධ්‍යවිගි මාරුග	- Express ways	- අතිවෙකප්පාතෙකක්
• කේන්ද්‍රස්ථානය	- Centre	- මෙයයම්
• වාරි ශිෂ්ටවාවරය	- Hydrulic civilization	- නීරියල් නාකාරිකම්
• වාණිජ මධ්‍යස්ථානය	- Commercial centre	- බර්ත්තක මෙයයම්
• ආර්ථික මධ්‍යස්ථානය	- Economic centre	- පොරුණාතාර මෙයයම්
• ජාත්‍යන්තර වරාය	- International harbour	- සර්වதොස තුறෙහුමුකම්
• පුද්‍රිපාගාරය	- Lighthouse	- බෙබෑස්ස වීගු